

DIALOG

Kresťanský diskusný mesačník

VIII. ročník ● 12/2015

Počúvajte Rádio7 na frekvenciách

103,6 MHz v Bratislave

107,4 MHz v Novom Meste nad Váhom

107,7 MHz v Banskej Bystrici

Na celom území SR cez satelit **Astra 3B** alebo cez internet na **www.radio7.sk**

Vysielame modernú kresťanskú hudbu od domácich i zahraničných interpretov, krátke duchovné povzbudenie, poradenské a diskusné relácie, informácie o dianí vo svete i cirkvi a mnoho iného.

Rádio7 je mediálnym projektom občianskeho združenia TWR media so sídlom:

Banšelova 17, Bratislava

tel.: 02 / 43 41 19 11

č. účtu: 2629010483/1100

Počúvajte nás a podporte naše vysielanie!

rádio

Mediálny partner Dialógu

O B S A H

Fórum 4
O PRIJÍMANÍ UTEČENCOV
Juraj Ševčík

Rozhovor 8
MANŽELIA MARTA A MIRO MORAVSKÍ

Téma 14
VIANOCE 2015

Misia Škótsko 17
AKO SA KRSTÍ V GLASGOWE
Juraj Institoris

Koncert 20
PIESEŇ, KTORÁ PREBÚDZA
Peter Komrsk

Úvaha 23
KDE JE McQUEEN?
Ján Máhrík

Predstavujeme 24
SLOVENSKO SI VYBRALO MŇA
Eva Kianičková

Úvahy z trolejbusu 25
ĽUDSKÝ STYČNÝ DÔSTOJNÍK
Tomáš Komrsk

Rozprávka na pokračovanie 27
AKO SOM PRIŠLA DO KRÁĽOVSTVA
A. Činčuráková Tipulová

Na margo dní 30
NA PRELOME
Miroslav Kocúr

Pri zborových objednávkach je odporúčaná predajná cena do 2,20 €, (podľa zborových dotácií) **Individuálne objednávky:** cena + poštovné
PRIVÍTAME VAŠU POMOC, KTORÚ MÔŽETE POSLAŤ NA ÚČET: 262 104 1859/1100,
Variabilný symbol: 2015

Redakčná rada:

Štefan Markuš (predseda), Tibor Máhrík, Bohuslav Piatko, Rastislav Števko

Šéfredaktor: Bohuslav Piatko, bpiatko@internet.sk

Jazyková úprava: Rastislav Števko **Dizajn a grafické spracovanie:** Martin Piatko

Sídlo vydavateľa: Živnostenská 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 757 43

Adresa redakcie: Sadová 28, 900 51 Zohor,

č. tel.: 0903 474 142, e-mail: svatava@internet.sk, web: www.dialog.cb.sk

Vydavateľ: Media Svatava, spol. s r.o. **Vyšlo:** 14. 12. 2015 **Tlač:** Transmedic Slovakia, s.r.o.

Predná strana obálky: J. BELÍŠ: Vianočná citadela, Foto: J. UHLÍKOVÁ

EV: 2670/08 ISSN: 1337-6985

ČO PRE NÁS ZNAMENAJÚ VIANOCE?

DALIBOR KRUPA
(Vedec, publicista,
od leta žije v USA.)

Pre celú rodinu je narodenie dieťaťa veľkou radosťou. Spomínam si, ako som sa tešil, keď sa narodili moji mladší súrodenci. Málokto zažíva väčšiu radosť ako rodičia pri narodení dieťaťa. Všetci príbuzní prežívajú tieto radostné chvíle spolu s nimi. Je to asi najväčšia radosť, akú prežívame v našom celom živote.

Na rozdiel od iných radostných udalostí je táto veľká radosť spojená s veľkým tajomstvom – s tajomstvom života. Čím viac do neho veda preniká, tým viac sa nám zatajuje dych nad jeho veľkosťou. Objav DNA molekuly nám pootvoril dvere do komnaty tajomstva živých buniek. Čo sme tam uvideli? Miniaturne molekulárne roboty a celé továrne so samostatnými automatizovanými prevádzkami, zabezpečujúcimi život každej bunky, v jadre ktorej sú ukryté.

DNA molekula je nositeľom genetickej informácie, ktorá určuje stavbu tela každého živého organizmu. Táto informácia je v DNA uložená vo forme reťazca štyroch kódov ACGT. Tieto kódy fungujú podobne ako písmená abecedy v písanom texte, kde presne vymedzujú význam každého slova, alebo ako nuly a jednotky v elektronických programoch počítačov, ktoré určujú, čo každý program robí. Tak ako akékoľvek náhodné prehodenie písmen v slove znamená skomolenie slova a stratu s ním spojennej informácie, podobne náhodné prehodenie kódov v DNA molekule spôsobuje stratu funkčnosti bunky a jej zánik. Žiadny náhodný evolučný proces nedokáže vytvoriť z písmen abecedy slová (informácie) bez pôsobenia inteligentného činiteľa – pisateľa. Ani žiadne náhodné pôsobenie fyzikálnych zákonov nedokáže zostaviť z núl a jednotiek funkčný počítačový program bez inteligentného činiteľa – programátora. Informácie vždy vznikajú za účasti a pôsobenia nejakej inteligencie. Nevznikajú samé od seba.

Keď si toto uvedomujem, žasnem nad múdrosťou nášho Stvoriteľa. Ešte viac ma naplňa úžasom jeho láska k človeku. Tak nás miluje, že poslal svojho Syna, aby sa narodil ako jeden z nás a dal nám večný život. V adventnom čase si pripomíname jeho príchod na tento svet. Na Vianoce sa spolu radujeme z narodenia Pána Ježiša a súčasne nás preniká bázeň. Bázeň z toho, že všemocný Boh, tvorca života, prišiel na svet ako bezbranné dieťa. Dieťa, ktoré zmenilo beh sveta a dejiny celého ľudstva. Keby prišiel ako mocný vladár, náš strach by bol asi väčší ako naša radosť. Vladár si našu úctu nárokuje, on však prišiel ako bezmocné dieťa, ktoré sa nikomu nevnučuje, iba sa ponúka ako darca a záchranca.

Darca života sám sa nám dáva ako najväčší dar. Dáva nám silu a radosť zo života, naplňa naše životy všetkým dobrým. Sám nás sprevádza a vodi životom tak, aby mal zmysel a aby sme sa neminuli cieľa. Stále ide životom spolu s nami. Nikdy na nás nezabúda a ako náš Stvoriteľ najlepšie vie, čo potrebujeme. Jeho láska nás stále naplňa novou radosťou a silou. Ako záchranca nás v ťažkých chvíľach života podopiera, chráni nás pred hriechom a zlom, potešuje nás a otvára pred nami výhľady novej nádeje. Nezáleží mu iba na našom dobre v tomto živote, ale dáva nám istotu večného života. Od nášho vzťahu k nemu závisí celá naša existencia.

Aj tieto Vianoce poďme k jasličkám ako betlehemskí pastieri. Počujme slová anjela: „*Nebojte sa! Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude radosťou pre všetkých ľudí, lebo v Dávidovom meste sa vám dnes narodil Spasiteľ, Kristus Pán*“. Mnohí ľudia nemajú odvahu ísť k Spasiteľovi. Niektorí z obavy, že by mohli zasiahnuť do ich pohodlného života, na ktorý si už zvykli, iní uverili tvrdeniam, že Kristus je len legenda, hoci seriózna historická veda má veľa dôkazov o jeho živote a pôsobení. Kto chce prežiť skutočnú vianočnú radosť, musí prísť až k samotnému Pánovi Ježišovi. Nejde to bez toho – inak tú radosť neprežije a z Vianoc mu zostane iba pekná tradícia stromčekov a darčiekov bez hlbokej vnútornej radosti. Ale... aj dnes sa šíri svetom radostná zvesť evanjelia a veľké zástupy ľudí sa s radosťou v srdci a s piesňou na perách pripájajú k tým, čo spievajú: „Narodil sa Kristus Pán.“

O PRIJÍMANÍ UTEČENCOV

Gn 18, 1–14, Jn 4, Mt 25, 31–46

Vo vlaku z Viedne do Bratislavy. Sprievodca kontroluje lístky. Človek sediaci niekoľko radov pred ním sa mu prihovori po slovensky: „Nemám peniaze. Som bezdomovec a idem do domu Matky Terezy v Bratislave.“ Sprievodca sa pýta, či nevie po nemecky. Chlapík opäť: „Idem do domu Matky Terezy.“ „Kein Geld?“ „Nie“. Sprievodca pokýval hlavou a bez slova sa vydal kontrolovať lístky ďalej do voňa.

Za mnou sa odohral o niekoľko minút ďalší rozhovor, ale už iba v nemčine. Viem po nemecky iba lámané a preto som si presný význam domýšľal. Na sedadle sedel pololežmo chlapík očividne v značne podnapilom, vlastne nadnapilom stave. Sprievodca mu hovoril niečo o Polizei a čosi trpezlivo vysvetľoval. Tiež zaznela otázka „Kein Geld?“ Opitý chlapík niečo blabotal a sprievodca len Polizei a Polizei.

Už som si v hlave spracovával príbeh o tom, ako spravodlivý sprievodca udelil milosť chudákovi, no bol tvrdý voči ožranovi a ako sa to dá aplikovať na životné situácie.

A tak sa mýňala stanica za stanicou. Pri každej sa sprievodca zastavil pri chlapíkovi, z ktorého sa medzičasom začal šíriť čpavkový smrad. Snažil sa ho po dobrom dostať z vlaku, inak že bude Polizei. Nakoniec sa sprievodcovi opilca zrejme ulúťostilo, vystavil mu nejaký lístok a išiel ďalej. Videl som v tom evanjeliový príbeh o milosrdnom správcovi, samaritánovi, sprievodcovi, Komenskom naturistovi, ktorý sa zmlieval nielen nad chudákom bez peňazí, ktorého ani neponížil dohovaraním o tom, ako by mal zmeniť život a ako je to hrozné, keď je mladý človek bez práce. Zmlieval sa tiež nad hriešnikom opitým, ktorému uštedril verbálnu lekciu – hoci bez naplnenia – vyhrážky o Polizei.

O chvíľu sa ozvalo vyzváňanie mobilu a zdvihol to predmetný opilec. Do mobilu zrazu rozprával sviežim hlasom, prechádzajúc z nemčiny do rómčiny a slovenčiny. Rozumel som iba „Tebe 1 000 Eur, Ernestovi 500.“ A zložil.

Všetkých nás dostal.

Tento príbeh sa stal počas mojej cesty z Viedne, kde som bol na obchodnom stretnutí. To stretnutie sa udialo na druhýkrát. Prvýkrát sa zrušilo, lebo naša obchodná zástupkyňa ušla zo stanice plnej utečencov. Napísala mi vyplašenú sms, že Hauptbahnhof je plná utečencov, z ktorých niekoľkí za ňou vybehli a neodbytné od nej žiadali, aby im kúpila lístok do Nemecka. Pochopiteľne sa zľakla. Na stretnutí mi ukázala na mobilu nahrávku toho, čo sa odohrávalo na Viedenskej železničnej stanici. Množstvo postávajúcich a na zemi sediacich poväčšine mladých mužov, medzi nimi aj zopár žien s malými deťmi. Keď prišiel vlak, zdvihli sa a nastúpili. Pritom nechali na zemi odhodnené vetrovky a deky. Podľa jej interpretácie to neboli ich vlastné, ale tie, ktoré dostali v rámci charitatívnych zbierok. Potom prišla čata zriadencov, ktorí po nich tie deky a vetrovky pozbierali a odviezli, zrejme na spalenie.

Takto podobne to bolo aj s nasledujúcou vlnou utečencov... Tieto dva zdanlivo nesúvisiace príbehy spolu súvisia. Nielen preto, že sa stali jeden po druhom, ale majú aj spoločného menovateľa, zhodného s názvom dnešnej témy: Ujímať sa cudzincov.

Ujímať sa cudzincov?

Dnešnú reflexiu som si začal pripravovať dávnejšie. Uvažovanie ma viedlo do starozmluvného textu o Abrahámovi, srdečne vítajúceho troch cudzincov, z ktorých sa nakoniec vykluli anjeli, prostredníctvom ktorých prehovoril samotný Hospodin. Ten, akoby na znak vďaky za Abrahámovu pohostinnosť, dáva mu prísľub pre starovekého starého bezdetného orientálcu zrejme najdramatickejší: Do roka budeš mať dieťa – syna, dediča, pokračovateľa rodu, pokračovateľa tvojho života a životného posolstva. Bol to prísľub zázraku – veď Abrahám mal vtedy 100 a jeho manželka Sára 91 rokov... Vieme, že tento prísľub bol naplnený a narodil sa im syn Izák. Presne v čase, ktorý prislúbil Boh. Pred dvoma-tromi rokmi by bol výklad tohto textu jednoduchý. Tak krásne by sa dal napasovať na začiatok Adventu. Vsjo jasno. Jasný židovsko-kresťanský postoj prijímania a víťania, ošperkovaný slovenskou pohostinnosťou. Sice viac mýtickou než reálnou, ale nech...

Pred dvoma-tromi rokmi.

Vtedy by sa to ešte dalo zvládnuť so šarmom a ľahkosťou. Veď to v podstate nie je až také zložité – ujímať sa cudzincov. Áno, vyžaduje si to spočiatku isté sebazaprenie. No vo väčšine z nás by sa iste ozvalo srdce, ak by sme stretli ľudí v núdzi, ktorí prosia aspoň o mlieko pre svoje deti. Sú pre nich vytvorené záchranné tábory, kde nájdú aspoň načas strechu nad hlavou a postupne sa začnú začleňovať do spoločnosti hostiteľskej krajiny. To by bola adventná téma, to by bola káznička ako lusk, tak pred dvoma-tromi rokmi. Krásna čiernobiela situácia...

Ako však kázať o prijímaní cudzincov dnes – uprostred utečeneckej krízy, keď sa množstvo ľudí v pohybe vymklo kontrole inštitúcií?

Ako kázať o ich prijímaní po nedávnych hrozných udalostiach v Paríži a predtým v ruskom dopravnom lietadle?

Ako zostať srdečným vítajúcim Abrahámom?

Ako podať pomocnú ruku ľuďom v núdzi aj bez toho, aby sme z toho robili náboženskú udalosť – stačí, ak necháme prehovoriť svoju humanitu?

Ako má vlastne vyzeráť humanita v čase verejného zmätku a klamstiev z produkčnej kuchyne politikov a médií?

Ako rozlíšiť baránkov od vlkov, ako rozlíšiť vychcaneého podvodníka vo vlaku od nešťastného bezdomovca, hľadajúceho útočisko v dome Matky Terezy?

Sú to len rečnícke otázky, na ktoré má byť odpoveďou konštatovanie „požijeme, uvidíme“? Alebo sa od-

vážime zaujať stanovisko? Nie politicky populistické ani nacionalisticky ustráchané, ale otvorene kresťanské. Nie iba teoretické, ale zasahujúce do praxe.

Kresťanská láska, keďže je bezpodmienečná (mala by byť) – nekladie si podmienky, je tým vlastne nekritická?

Máme sa vykašľať na opatrnosť a otvárať svoje domovy cudzincom, nerozlišujúc, či medzi nimi nie sú prezlečení sfanatizovaní chudáci s vymletými mozgami, chystajúci sa ako poďakovanie za pohostinnosť nezanechať prísľub požehnania, ako to urobil Hospodin Abrahámovi, ale nechajú v batohu bombu, ktorá zabíja a mrzačí?

Bál som sa vystúpiť z tejto slepej uličky otázok. Za iróniou niektorých z nich sa skrýva bolesť z neschopnosti nájsť uspokojivú odpoveď. Stále totiž trvám na bezpodmienečnej kresťanskej láske ako odraze bezpodmienečnej Božej lásky k človeku; a nielen k tomu excelentnému, ale aj všakovako zhovädilému.

Ale bezpodmienečná láska predsa nie je stratou súdnosti!

Nie je tieňovým divadlom v nasvietenom marihuánovom dyme!

Nie je radostným tancom okolo odisteného granátu!

Jednoducho, kresťanská láska – akokoľvek bezhraničná a bezpodmienečná – nie je nahádzaním celej reality ľudskej existencie do jedného hrnca, ktorý zalejeme akýmsi zázračným nebeským lektvarom, po užití ktorého budeme mať radosť v srdci a pieseň na perách, ako mali Galskí súdruhovia Asterix a Obelix...

Kresťanská láska je hlboko zakorenená v každodennom živote. Prechádzajú cez ňu povznášajúce okolnosti a krásni ľudia, ktorí a ktoré robia náš život svetlejší.

A rovnako cez lásku prechádza temnota, blúdiaca po záhyboch našich osobností a vzťahov, aby zistila, kde nás to najviac bolí; tam zatlačí a my skríkneme. V tomto bode mi napadlo, že láska – ak má byť univerzálnou pozitívnou hýbateľkou krásnych aj ťažkých životných okolností, a teda aj ujímania sa cudzincov – musí mať v sebe rozlišujúci moment.

Láska je múdra.

Láska je totiž múdra. Et qui bene distinguit, bene docet – kto dobre rozlišuje, dobre učí. Je teda múdry. Veď nás k tomu pobáda aj apoštol Ján vo svojom prvom liste: „*Neverte každému duchu, ale skúmajte, či sú z Boha.*“ Traja hostia v príbehu o Abrahámovi boli anjeli a viedli anjelský rozhovor: bol v ňom Boží prísľub.

No na inom mieste Písmo hovorí, že „*sám satan sa tvári ako anjel svetla.*“ (2 Kor 11, 14). Teda to, že sa niekto javí ako anjel, ešte neznamená, že ním aj v sku-

točnosti je. To isté platí aj o ľuďoch, ale to už by sme mali všetci dobre vedieť.

Posledné udalosti z celosvetového diania mi dovoľujú tvrdiť, že ak sa niekto zdá byť utečencom, zachraňujúcim život sebe a svojej rodine, neznamená to, že ním v skutočnosti aj je. Nie, to nie je výzva k paranoji. Je to výzva k niečomu úplne inému: k láske, ktorá rozlišuje. Inak miluje matka čerstvo nabumbané voňavé bábätko, ktoré sa k nej túli a inak miluje to isté dieťa, ktoré sa o niekoľko rokov neskôr dostane na šikmú plochu života ako narkoman či prostitútka.

Inak sa milujú manželia v čase sobáša a inak, keď sa jeden z nich vráti domov s hanbou a prosbou o odpustenie po spoznávacom zájazde za hranice manželskej spálne.

Rozlišovanie neznamená delenie lásky. Ide o uvedomenie si, že v istých situáciách a k istým ľuďom si človek nevystačí s prvoplánovou spontánnou láskou, ale je potrebné hľadať lásku hlbšie vo svojich srdciach. A ak to už nejde v srdci, tak skúsme myseľ, a ak to nejde ani tak, tak ešte stále zostáva vôľa: rozhodnutie milovať napriek všetkému.

Práve táto rozlišujúca múdra láska nás nabáda prijímať utečencov aj v situácii možnej hrozby, plynúcej z rozmáhajúceho sa terorizmu.

Je to totiž láska, siahajúca do hĺbky ľudskej dobroty – siahajúca po viere, že napriek všetkému dobro a láska zvíťazia.

Do mojich pochybností o rozlišujúcej láske prišlo stretnutie s pani Valériou Tóth z Toronta. Valika bola sudkyňou Kanadského utečeneckého tribunálu. V časopise *Evanjelický Východ* sa k tejto téme vyjadrila takto: „Vždy, keď som vstupovala do súdnej miestnosti, prosila som Boha, aby mi pomohol urobiť to najsprávnejšie rozhodnutie – aby som poskytla ochranu len ľuďom, čo to potrebujú a nie takým, ktorí si chcú hospodársky polepšiť život.“ Valika ma utvrdila v tom, že smer poukazujúci na lásku, ktorá rozlišuje (a zdôrazňujem, že nikoho nevyčleňuje!), je dobrý. Za sudkyňu bola totiž vymenovaná na základe desaťročí jej dobrovoľníckej práce medzi imigrantmi, prichádzajúcimi do Kanady. Moja manželka Zorka ma neskôr upozornila na ďalšie Valikine myšlienky – a síce, že utečenci nie sú len bremenom, ktoré musíme niesť, lebo sa možno musíme načas vzdať svojho pohodlia. Môžu sa neskôr stať pre nás veľkým benefitom, obohatením našej kultúry a spôsobu myslenia. Ďalej pokračovala zdôraznením, že sa môžeme učiť z ich pokory, húževnatosti začať odznova v neznámej krajine. Áno, presne ako v Abrahámovom príbehu, ktorý končí naplnením obrovského prísľubu daného pocestnými.

(z priestorových dôvodov krátené)

JURAJ ŠEVČÍK

(Autor je teológ, kázeň prednesená v zbore CB Kaplnka 29. 11. 2015.)

Boh svoju tvár už neskrýva

Jana Nagajová

predreformačný nápev 1531
harm. Ewald Danel

1. Boh svo - ju tvár už ne - skrý - va, v člo - ve - ku ná - dej o - ží - va.
 2. Pri - chá - dza z vý - šin Bo - ží Syn, o - blie - ka te - lo na - šich vín,
 3. Krá - ľov - stvo Bo - žie o - hlá - si, zo - mdle - ným, bied - nym pri - dá síl,
 4. Za - ja - saj ne - bo, ple - saj zem, po no - ci čier - nej svi - tá deň.

Ad - vent - ný čas sa pri - blí - žil, pl - ní sa to, čo za - slú - bil.
 z ne - ba až k nám sa po - ní - ži, do - ko - ná spá - su na krí - ži.
 dia - blo - vu vlá - du pre - mô - že, z vä - ze - nia hrieš - nym po - mô - že.
 Nech sa žalm chvá - ly o - zý - va: Boh me - dzi na - mi pre - bý - va!

V TOMTO VIANOČNOM ČÍSLE VÁM PONÚKAME TRI PIESNE Z PRIPRAVOVANÉHO SPEVNÍKA.

Prvá z nich je adventná. Melódiou nás vracia do predreformačných čias 16. storočia. Obsahom vytvára oblúk medzi prvým a druhým adventom. Hneď prvá veta nám v dnešnej dobe môže znieť zvlášť, lebo dnes sa nám naopak zdá, že Pán Boh skrýva svoju tvár. A predsa je text piesne pravdivý. Boh prebýva medzi nami, to je našou nádejou.

Dve vianočné piesne majú rovnakú melódiu – je to tradičná anglická ľudová pieseň, tiež zo 16. storočia, známa pod názvom *Greensleeves*. Originálny text vianočnej piesne *What Child Is This?* je z pera Williama C. Dix a z roku 1865. Slovenské verzie textu sa snažia dívať na obsah originálu z dvoch uhlov pohľadu.

Silný, poetický a verný preklad Emila Komárika poukazuje na paradox: prvé Vianoce vôbec neboli sladké, pozlátkovo lesklé. Dieťa v betlehenských jasiach malo pred sebou ťažkú cestu utrpenia kvôli nám, namiesto nás. Pokloňme sa svojmu Kráľovi, dajme mu trón vo svojom srdci.

Verzia s textom Jany Nagajovej je voľnou parafrázou a kladie niekoľko otázok: Kto zbadal, že sa niečo mimoriadne deje? Kto spoznal pravú identitu dieťaťa v jasiach? Kto hľadal a našiel, čo si túžobne žiadal? Aj posledná veta refrénu je otázkou: Kto ústa otvorí a začne spievať „Sláva“?

Za SPS Jana Nagajová a Milica Kailingová

Kto pozná dieťa

William C. Dix, prebásnil Emil Komárik

"Greensleeves"

tradičná anglická melódia, 16. storočie

1. Kto po - zná die - ťa v lo - ne mat - ky ti - cho drie - ma - jú - ce a ko - mu zne - jú
 2. Spat' mu - sí v chlieve, ľud - stvo ne - má in - de preň - ho mies - ta. Len ťaž - ký kríž tu
 3. Pod', bo - hat-stvo a slá - vu po - lož k no - hám svoj - ho Krá - ľa, nech vďač - né srd - cia

- od brán ne - bies pies - ne ví - ta - jú - ce? Pá - no - vi Kris - to - vi znie
 preň - ho je a po - ko - re - nia ces - ta. Ko - pi - ja má ho zra - niť
 od - da - ne ho za spa - se - nie chvá - lia! Výš, eš - te výš nech pie - seň

- pie - seň chó - rov an - jel-ských. Vstaň, ja - saj, ví - taj svoj - ho Krá - ľa v lo - ne mat - ky!
 mies - to te - ba, mies - to mňa. Hľa, lás - ka vte - le - ná tu le - ží v lo - ne mat - ky!
 le - tí k brá - nam ne - bes - kým! Trón v mo - jom srd - ci má, hoc v sve - te ne - mal mies - ta.

Kto zbadal chóry anjelov

William C. Dix, parafráza Jana Nagajová

"Greensleeves"

tradičná anglická melódia, 16. storočie

1. Kto zba - dal chó - ry an - je - lov, čo s pies - ňou k ze - mi le - tia? Kto spoz - nal v lo - ne
 2. Kto dal sa jas - nou hviez - dou viesť, keď ces - tu k jas - liam hľa - dal? Kto zra - kom vie - ry
 3. Kto pri - jal vzác - nu Bo - žiu zvesť, že v ňom je spá - sa na - ša? Kto mô - že vy - znat'

- mat - ki - nom to krás - ne spia - ce die - ťa?
 u - vi - del, čo tú - žob - ne si žia - dal? Kráľ krá - ľov Naj - vyš - ší dnes
 s ra - do - sťou, že na - šiel Me - si - á - ša?

- člo - ve - kom sa stá - va. Kto ú - sta o - tvo - rí a zač - ne spie - vať slá - va?!

Rodina Miroslava a Marty Moravských darovala Betánii dom v Kalinove s víziou, že tam vznikne zariadenie pre seniorov. Slovenská humanitná rada ohodnotila ich rozhodnutie ocenením Dar roka.
(J. Uhlík: *Betánia na Slovensku*, 2015)

SME TÝMI, ČO SÚ VEĽMI OBDAROVÁVANÍ

S manželmi **MORAVSKÝMI** sa bol v Kalinove
porozprávať **BOHUSLAV PIATKO**.

Foto: B. PIATKO a ARCHÍV MORAVSKÝCH.

To bolo v roku 1996. Vedel som o tom, ale význam tohto vášho počinu som si poriadne uvedomil až nedávno, pri 25. výročí Betánie.

Čo vás k tomu priviedlo?

Marta: Keď sme prišli do Kalinova, hľadali sme si nejaké bývanie – dom. Lebo dočasne sme so štyrmi deťmi bývali u rodičov. V susedstve zborového domu v Kalinove, v ktorom som ja vyrastala, bol krátko po revolúcii na predaj klasický sedliacky dom a veľmi sa nám páčil. Tak sme ho kúpili. To vyčerpallo naše finančné zásoby do dna a na rekonštrukciu sme už nemali. Takže – bolo treba čakať, kým znovu dačo našetríme. V inom dome (v tomto, kde sa teraz rozpráваме) býval jeden môj – no – „vydarený“ bratranec. Asi bude dobré spomenúť aj niečo z minulosti, aby boli zrejmé korene nášho rozhodnutia. Môj oco mal dvojča ses-

tru, ktorá mala syna a veľmi mladú ovdovela. Keď sa neskôr znovu vydala, jej muž tohto syna nechcel. A tak ho vychovávala starká. On bol taká dobrodružná povaha, dostal sa do rozporov aj zo zákonom a – bolo všeličo...

Miro: Bolo ako bolo, no keď sa už dalo podnikať, urobil na prízemí svojho domu reštauráciu a tá bola začiatkom 90-tych rokov celkom vychytená, lebo bola jedna z prvých v okolí a v rámci jeho kamarátstiev to bolo dobré, trochu odlahlé miesto pre vznikajúcu ľudenskú smotánku. O tom, čo sa tu robilo, by vedeli rozprávať susedia. Ale podobných zariadení pribúdalo a z miestnej hviezdy sa nebadane stávala zhasínajúca hviezdička, ktorá sa dostala do vážnych finančných problémov.

Marta: ...a nielen finančných. To sme si uvedomili až neskôr, že žil v strašnom vnútornom konflikte.

Starká ho vychovávala v kresťanskom duchu, spolu sme vyrastali v zbore aj sme v zborovom dome bývali, lebo to bol náš rodný dom... No v živote išiel inde.

Asi v roku 1994 sa v dolnej časti zborového domu uvoľnili nejaké priestory a ktosi prejavil záujem otvoriť tam obchod. No my sme tieto priestory ponúkli členovi nášho zboru Slavojovi Lacovi, aby si tam on zriadil obchod s potravinami. Slavoj sa toho ujal, riešil svoju situáciu so zamestnaním a ešte zamestnal aj dve dievčiny, ktoré prišli z Bystrice. Napokon si Slavoj jednu z nich zobral za manželku, čo bolo zase dobré...

Miro: Všetci sme boli radi, lebo v našom malom zbore tak pribudli mladí ľudia. To je totiž problémom všetkých vidieckych zborov – niet roboty, mladí odchádzajú a zbory vymierajú. Okrem toho – pociťovali sme to tak, že touto cestou,

teda obchodom, ktorý prevádzkujú veriaci ľudia, sa zborový dom otvára iným.

Marta: Tomu úmyslu sa však postavil do cesty problém – spomínaný bratranec. Asi nie je na mieste tu rozoberať všetky súvislosti, stačí povedať pár slovami – neoprávnene si na zborový dom robil dedičské nároky, hoci v tom čase to už nebol náš dom, ale cirkevný. A robil to veľmi zlým až nebezpečným spôsobom.

Miro: On bol v tom čase pod vážnym tlakom. Rúcal sa mu biznis, dostával sa do dlhových tu videl, že v dome, na ktorý si robil nároky, sa rozbieha iný biznis a že ho rozbiehajú ľudia, ktorých už v tom čase doslova nenávidel... A tak sa zaťal a povedal, že nedovolí, aby tam ten obchod bol. Krátko pred otvorením namontoval na dvere železnú kladku.

Marta: ...dokonca sa vyhrážal aj použitím zbraní (vedeli sme, že ich má), alebo že to celé podpáli...

Miro: Dodnes sa na to pamätám – obchod sa mal otvoriť vo štvrtok ráno, po celom Kalinove boli plagáty a my sme v stredu poobede vykladali tovar a všetko pripravovali na otvorenie. Večer sme mali mať bohoslužby, ale sme ich – donútení hrozbami a vyhrážkami – zrušili a len sme sa po celý večer modlili. Zrazu sa otvorili dvere a vošiel on. Stúpil sme – tak už je to tu... Vošiel dnu, prišiel k Martinmu otcovi a objal ho. Všetci sme zostali v šoku, že čo sa deje a vtom sme počuli jeho slová: Odpustite mi to, čo som vám robil – teraz viem, že to bolo zlé. Takto odprosil všetkých a zaprial nám, aby aj modlitebňa, aj obchod slúžili tomu, čomu slúžiť majú. Vtedy, pri rozhovore s ním sme si uvedomovali to, čo už Marta spomenula – zmietať sa po celý život medzi dvoma svetmi: Tým, ktorý poznal z kostola a z výchovy, a tým, ktorý žil.

Marta: Túto jeho premenu sme považovali za malý, ale možno aj za veľký zázrak Boží. Poznali sme ho, mysleli sme si, že je nestály, že mu to asi nevydrží... ale opak bol pravdou.

Toto bol prvý diel pozadia vzniku Betánie.

To sa normálne obrátil a uveril v Pána Ježiša?

Miro: Áno. My sme sa potom stretávali, modlievali sme sa spolu a pomaly z neho vychádzalo, s čím zápasil vnútorne, ale aj reálne v živote. Priznal sa, že sa mu podnikanie rozsypalo, že si narobil dlhy a že lieta v množstve iných problémov. Starí kamaráti, ktorých aj živil, kým sa mu darilo, sa ho nechceli pustiť, ale on už chcel žiť nový život.

Marta: Jedného dňa sa u nás zjavil a oznámil nám, že má v Kanade dobrého priateľa, ktorý ho tam volá a má pre neho prácu, a – ponúkol nám svoj dom. No to sme zase zostali v šoku. Hovorili sme, že sme už predsa kúpili iný dom a teraz sporíme peniaze na jeho rekonštrukciu...

Miro: Povedal: Kúpte si môj dom – ja teraz potrebujem len toľko peňazí, čo poplatím dlhy a o ostatnom sa dohodneme – to má čas. Napokon sme sa dali nahovoriť a išli sme si jeho dom pozrieť, či by bol pre nás vhodný. Až tak veľmi sa nám nepáčil, ale dalo sa v ňom hneď bývať. A my – s domom na krku, ktorý stál pred rekonštrukciou, na ktorú sme nemali, s deťmi, ktoré už potrebovali priestor, lebo staršie už chodili do školy. Tak sme pozháňali peniaze na zálohu a dom, v ktorom teraz sedíme, sme kúpili.

Marta: Predtým sme nemali nič a zrazu sme mali dva domy. Do jedného sa dalo sťahovať ihneď, bez väčších investícií, druhý (vlastne prvý) bol síce náš, ale bývanie v neďohľadne.

Miro: Toto všetko, čo sa dialo, sa nedá odtrhnúť od zborového života. Prežívali sme to všetci. Ale prežívali sme aj iné. Čoraz nástojčivejšie sme si uvedomovali, že sme tu len akási malá, do seba uzavretá skupinka, pre dedinu čosi ako sekta...

Marta: ...volali nás „bapčisti“...

Miro: ...a tak sme už dlhšie uvažovali, ako sa z toho vymotať a ukázať okoliu, že sme „normálni“ ľudia, ibaže veriaci.

Marta: A ako takí sme chceli niečo spraviť, lebo veci sa nezmenia samé od seba. V tom čase sa odrazu veľa ľudí začalo hlásiť ku kresťanským hodnotám, ale my sme boli presvedčení, že na skutočnú

zmenu postojov ľudí sú potrebné aj reálne činy. V zbere sme mali tetu Jolku, vdovu, ktorá nemala žiadnu rodinu a kamarátku Luciu, vodičárku. Oni boli impulzom k rozmyšľaniu, ako by sme mohli pomáhať ľuďom, ktorí to potrebujú. Aj by sme im boli vedeli nejakú pomôcť, no my sme akosi podvedome túžili po dačom možno ani nie väčšom, ale systémovejšom. A tak sme sa postupne dopracovali k myšlienke využiť náš prvý dom pre niečo, kde by sa pomoc dala poskytovať trvalo. Keď sme s touto myšlienkou predstúpili pred náš zbor, odobrili nám to všetci. Vtedy už fungovala v Bratislave Betánia, kde bolo vlastne čosi podobné vymyslené. Tak sme si povedali – načo sa trápiť so všetkým od začiatku? Poradíme sa s nimi.

Miro: Naše predstavy boli veľmi jednoduché – že sa to urobí pre pár ľudí s minimálnymi nákladmi.

Marta: S touto víziou sme išli do Bratislavy za Igorom André, ktorý nás spočiatku trochu schladil, lebo si myslel, že dom chceme Betánii predať, a tak rozbehnúť projekt. Ale keď sme povedali, že dom aj s pozemkom Betánii darujeme, tak ho to nadchlo, že sa do toho naplno pustil. A potom sa to rozbehlo... Igorovými slovami, že lepšie a jednoduchšie je postaviť nové, ako rekonštruovať staré... Ani sme sa nenazdali a bol tu projekt na 15 miliónov korún a my v šoku, skadiaľ tieto peniaze pozháňať.

Miro: Ja som vtedy spolupracoval s jednou firmou v Düsseldorfe, čo je blízko Solingenu, odkiaľ nás ešte pred začatím stavby navštívili sestričky – diakonky z tamojšej Betánie. Zrazu sme mali silného spojenca v Solingene.

Marta: Rada by som spomenula ešte jednu udalosť. Počas tejto prvej návštevy sme ich pozvali na obed do Lučenca. Po obede urobili medzi sebou zbierku, aby sa nám nejakou revanšovali, lebo nás bolo spolu asi 20 ľudí. Keď odišli a ja som to večer porátala, neverila som vlastným očiам – suma, ktorú vyzbierali, bola presne taká istá, akú sme my zaplatili. Lenže tá ich suma bola v markách, takže približne 20-násobok toho, čo sme zaplatili my... To bolo niečo také povzbudzujúce, že to ešte ani te-

raz neviem bez dojatia vypovedať... Naozaj – to málo, čo sme dali, Pán Boh takto rozmnožil.

Miro: To sa jednoducho okolo nás dialo a mnoho ďalších vecí počas stavby... my sme išli a diali sa okolo nás divy. A musím povedať, že sme nikdy nestáli kvôli nedostatku peňazí.

Takže – to je vlastne predhistória kalinovskej Betánie a časť vášho života s ňou spojená. Ale nechceme hovoriť o Betánii, ale o vás. Hovorili ste, že veci a udalosti sa diali okolo vás. Dejú sa stále?

Miro: Dejú. No aj iné veci, ktoré priniesli trochu sklamanie...

Marta: Keďže som stavebná inžinierka, bolo prirodzené, že som robila koordinátorku výstavby Betánie. Stalo sa to mojou srdcovou záležitosťou, s projektom som bola veľmi stotožnená. Niekoľko týždňov po otvorení Betánie som tam ešte pracovala ako dobrovoľník. Potom prišli rozpory, rozdielne pohľady na prácu a priority Betá-

nie. Celé to bolo náročné skĺbiť so starostlivosťou o rodinu s čerstvo adoptovaným jeden a pol ročným dieťaťom. Oslobodila ma myšlienka, že Betánia je Božie dielo a ja ju nemusím „strážiť“ – Pán Boh si ju ustráži sám. A tak som s modlitbou a slzami hodila kľúče od Betánie do Ipľa (tečie vedľa nášho domu) a odovzdala všetko do Jeho rúk. Pochopila som, že až priveľmi som spájala svoju osobnú hodnotu s užitočnosťou v Betánii. Vďaka tomu som po dhšom procese dospela k slobode byť „milovane neužitočná“. To znamená žiť všedný život, starať sa o rodinu a spočívať v Ježišovom milujúcom náručí. Ale vtedy som to prežívala veľmi ťažko.

Miro: Takže to, čo sa stalo, bolo nakoniec pre nás vlastne dobré...

Marta: Dnes už viem, že to Boh tak zariadil, aby som namiesto zánietenia v práci mala viac času pre rodinu.

Miro: Pochopili sme, že Božia priazeň a užitočnosť toho, čo robíme, záleží predovšetkým od iných vecí ako od pracovného vypätia,

aj keď ide o prácu v cirkvi alebo v sociálnej oblasti. Bez Martinej podpory by to celé nefungovalo. Ja nerád hovorím, že mám „svoje“ podnikanie, pretože bez iných by nebolo možné, predovšetkým bez Marty.

Marta: To sa ľahšie povie, ako žije... Lebo dnes je to tak – kto alebo čo je žena v domácnosti? Aj keď je matkou piatich detí, okolie sa na ňu pozerá ako na nič – ako na takú, čo nič nedosiahla.

Takže deti boli skôr na Marte?

Marta: Aj keď sa pýtaš Mira, začnem ja. Miro má jednu obrovskú prednosť oproti mnohým iným mužom, čo sú pracovne vyťažení – jeho možno pri práci vyrušiť. Nech robil čokoľvek, dvere jeho pracovne boli vždy otvorené a deti mohli k nemu kedykoľvek ísť a vytiahnuť ho od roboty. A to sme si – deti, aj ja – veľmi vážili. Bol po celý čas pre nich autoritou, ktorú aj rešpektovali. Mama je každodenný nárazník pre deti, zvlášť keď je doma. Otec – najmä taký, čo odchádza a prichádza, je vzácnejší a vzťah k nemu je iný.

Miro: Naozaj som sa snažil v tomto nemať organizér v ruke, kde by bolo napísané, že tento čas dňa mám vyhradený pre deti. Keď prišli, čas som si chcel spraviť. Nie úplne vždy sa to však podarilo.

Poznačila táto tvoja častejšia neprítomnosť vzťahy v rodine?

Marta: Určite poznačila, ale nie v zlom...

Miro: Pri takomto živote sú len dve možnosti – buď sa manželstvo rozpadne, alebo sa utuží. Nám sa stalo to druhé. Možno to bolo aj tým, že hoci je Marta odtiaľto, keď sme sem prišli, nemali sme tu veľa priateľov. A dodnes je mojím najväčším a najlepším priateľom moja žena.

Čo vás vlastne priviedlo k tomu, že ste z veľkého levivického cirkevného zboru so slušným pracovným zázemím odišli sem, do malého zboru, nevelkej dediny, do kraja, ktorý neoplýva bohatstvom pracovných príležitostí?

Miro: Bolo to také obdobie za socializmu a bola to najmä iniciatíva

Adoptovaný syn Tomáš

uja Milana Jurču – udržať cirkevné zbory a zborové stanice všade, kde existovali. Kalinovo bolo v tom čase stanicou levického zboru. Mnoho manželských dvojíc vtedy odišlo z Bratislavy na Starú Turú, ale aj inde. A my sme to tiež prežívali takto. Vtedy totiž nebolo možné zakladať nové zbory. Bolo treba udržať pri živote tie, ktoré už boli, aj keď boli malé.

Marta: Už počas štúdií v Bratislave sme sa rozhodli, že chceme ísť do Kalinova. Krátky čas sme žili v Leviciach a podmienkou pre odchod do Kalinova bolo, že aspoň Miro si musí nájsť prácu. A to je ďalšia, alebo skôr jedna z prvých zvláštností, ktoré sa začali diať okolo nášho života.

Miro: Ja som fyzik. A to nie je vzdelanie na veľké uplatnenie sa v živote – okrem vedeckých a učiteľských zamestnaní. Mal som ponuku na SAV, lákali ma aj inde, aj zahraničnými cestami a ďalšími „možno“ výhodami, ale – vzdal som sa toho. Nebolo to až také ťažké, lebo sme obidvaja cítili naše povolanie a poslanie ísť do malého zboru a pomôcť ho zachovať. Ujo Milan Laco mi našiel miesto v sklárni v Poltári. Zamestnali ma síce, ale poriadne nevedeli, čo so mnou. Tak som dva týždne len tak posedával a tretí týždeň ničnerobenia prišiel nejaký fax z Nemecka v nemčine. A nikto ho nevedel prečítať. Preložil som im to. Neskôr som sa dozvedel, že tri mesiace pred mojim nástupom odišiel zo sklárni jediný človek, čo vedel po nemecky a oni kúpili od Nemcov nejaké technológie. Zrazu som bol vzácny. Popri tlmočení pre nemeckých montérov som sa veľmi rýchlo zžil so sklárstvom. Po skončení montáže ma z tej firmy volali, aby som išiel robiť k nim do Nemecka a sľubovali, že cez Červený kríž tam dostanú aj rodinu. Celkom nerozumeli, keď som odmietol. Ale o dva roky padol socializmus a mohol som tam ísť slobodne. Tak sa vlastne naštartovala moja podnikateľská kariéra.

Takže – ďalšie vzdanie sa niečoho, z čoho vznikol ďalší posun dopredu a zároveň služba iným – zboru, teraz už druhé obdobie aj cirkvi...

Miro: Ja to nemôžem brať tak, že sme tými, čo sa niečoho vzdávajú. Veď je to naopak – sme tými, čo sú veľmi obdarovávaní – zbor v Kalinove existuje, Betánia funguje, máme päť životaschopných detí, zatiaľ tri vnúčatá a dnes som už majiteľom prosperujúcej firmy v Nemecku.

Pýtal si sa na život v malom zbore. Je to zvláštny život a možno nie každý by si na to vedel zvyknúť. Pre nás to však bol hnací motor. V malom zbore na dedine nemôžeš byť v anonymite, nemôžeš prísť do kostola, potriať ruky a odísť. Tu sa nemáš kde ani za koho skryť. Tu si sám sebou a aký si, takého ťa vidia, od hlavy po päty, až do žalúdka... Tu si vždy v prvej línii, vždy v konkrétnych vzťahoch. Tu nemôžeš mať tie vzťahy nevyjasnené. O tom je malý zbor.

Aká je to cesta?

Marta: Vo veľkom spoločenstve si môže človek vybrať blízkych ľudí, alebo sa to stane celkom spontánne, že sa spriatelia ľudia blízki si

naturelom, záujmami, vnímaním sveta, viery... Tu si to nevyberiem... nie nadarmo sa tomu hovorí brat a sestra...

Je to ako so susedmi – človek si ich nevyberie a pritom nemá na oknách záclony...

Marta: Niečo také. Si stále na očiach a ty máš na očiach všetkých, aj keď nechceš.

Miro: Ale keď to prijmeš, je to veľmi pozitívne, plné energie, ktorá ťa nenechá sedieť na jednom mieste.

Ako ovplyvňuje zbor Betániu a Betánia zbor?

Marta: Nech je ako chce, všetko v našom zbore súvisí s Betániou. Dlhú dobu sme sa modlievali za to, aby na bohoslužby prišlo viac ľudí, cudzích ľudí a dlho sa nič nedialo. Teraz je tu Betánia, kde nie sú len veriaci ľudia. Klienti majú rôzne návštevy, bohoslužby sú v budove Betánie, a tak sa na nich objavujú aj ľudia mimo zboru, ktorí by nikdy neprišli na bohoslužby, keby boli inde. A aj viacerí klienti zo sveta sa

začali zúčastňovať na duchovnom živote.

Miro: Je to určite pozitívne spolužitie. Bez zboru by Betánia v Kalinove nevznikla. A kto vie, ako by to bolo so zborom bez Betánie. To, že je v priamom kontakte so zborom, s Božím slovom, ju robí inou. Betánia je práca, ktorá vznikla na pôde cirkvi a pre zbor je to miesto, kde sa môže stále realizovať. Zároveň sa zmenilo vnímanie našej cirkvi v Kalinove a okolí. Už nie sme nejaká tajuplná sekta, ale tí, čo majú Betániu. Dnes takmer každý aj v širšom okolí vie, čo je Betánia, a tým sprostredkovane aj čo je Cirkev bratská.

Marta: Veľa sa teraz hovorí o nových zboroch, o raste zborov. Je tu ešte jedna osobitosť, ktorú vari treba spomenúť. Je iné šíriť Božie slovo medzi mladými ľuďmi, ktorí privádzajú do zborov kamarátov, zakladajú rodiny a tak oživujú spo-

ločenstvo a zbory sa môžu aj rozrastať. U nás to tak nie je. My šírimo Božie slovo medzi starými ľuďmi, neraz úplne osamelými, ktorí nemajú nikoho. Takže zvesť nemá veľmi príležitosť kam a ako sa rozširovať.

Miro: Ale plamienok v Kalinove horí stále. Niekedy slabšie, inokedy silnejšie. Dakedy sa už-úž zdá, že zhasne, ale potom sa niečo stane a on sa opäť rozhorí. A to je veľmi povzbudzujúce.

Na záver: Je čas Vianoc. Zachováate nejaké vianočné tradície, jedlá...?

Marta: Základom je tradičná hríbovica s klobáskou. Túto tradíciu mám veľmi rada, lebo všetko zjednodušuje a všetky deti ju milujú. A pritom je to tuším najjednoduchšia polievka na svete...

Takže – hríbovica a...

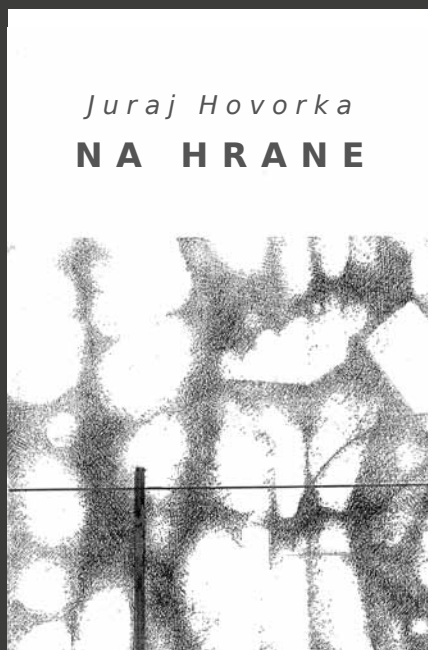
Marta: ...kysnuté koláče...

Aj ja som z týchto končín – opekance s makom?

Marta: Maminka to robievala, ale mne sa to akosi nedarilo a naši to tiež veľmi nemuseli, takže túto tradíciu som veľmi rada opustila...

V našej rodine však vznikla nová tradícia. Je ňou hľadanie „valčeka“. Valček je stará sklenená vianočná ozdoba, zdedená po babke, už ošúchaná, naozaj nie veľmi dekoratívna, ale na našom stromčeku byť musí. Je totiž dosť nenápadná, a tak je na nás rodičoch, aby sme ju niekde na stromčeku rafinovane ukryli a potom, keď prídu naše deti (teraz už aj s partnermi), hľadajú a hľadajú... Ten, ktorému sa to podarí ako prvému, je na to naozaj hrdý, užíva si rešpekt a aj pokračujúce hľadanie ostatných, neraz aj celé sviatky. Kvôli tomu kupujeme hustý stromček... ■

*Vyšlo vo vydavateľstve
Media Svatava, 2015*

pravda a láska zvíťazí nad nenávisťou
zdvihnime hlavy
slobodne a nad oblaky

pýtam sa
prečo sme uzatvorení
oplotení súkromím
prečo tak zaťato
udržiavame chodníčky sporov

stopami doráňaných nôh
rukami natiahnutými za mamonou
posadnutí ľahostajnosťou
zakrivení v sebe

nepočujeme
nevidíme
kvílivý plač nezamestnaných
mlčíme

u jedného plná dlaň
u druhého odvrátený chrbát
nemý jazyk

nad krajinou pláva mesiac
uviedol zaľúbencov do symfónie
rozbúchal srdcia šťastím
pre ten záblesk očí
pre ten graciózný pohyb
pre tú nehu duše

tak to Boh predurčil
tak
aby muž a žena boli jedno telo

Vianoce 2015

Gustave Doré: Útek do Egypta, Tours, 1866

Je zaujímavé, ako súčasná kultúra deformuje obsah a posolstvo Vianoc. Naša spoločnosť sa síce deklaruje ako taká, ktorá vychádza z judeo-kresťanskej tradície, ale niekde tam to aj končí. V mnohom ohľade ide o spoločensky prijateľnú frázu, keďže sa oficiálne opierame o historickú misiu Cyrila a Metoda. Absentuje však obsahová stránka pojmu „judeo-kresťanská tradícia“, menovite tá časť „judeo-kresťanská“. Skúsenosť z rozhovorov so študentmi stredných a vysokých škôl (a nielen s nimi) je bolestivým obnažením širokoplošnej neznalosti deklarovaných filozofických východísk a myšlienkových koreňov svetonázoru, ktorý sa nazýva – kresťanský. Vianočný kolorit týchto dní a eufória začínajúca už v srdci jesene sú dôkazom, že skutočné Vianoce sa v mnohých ohľadoch vzdialili, aj keď sa nám dátumovo opäť priblížili.

Z EGYPTA SOM POVOLAL SVOJHO SYNA...

(Mt 2, 15)

TIBOR MÁHRÍK (Kazateľ a vysokoškolský pedagóg.)

Strácame Vianoce?

Pravý zmysel Vianoc nám viac a viac uniká. Jednou z príčin je skutočnosť, že Biblia už dlhšie prestala byť zdrojom nášho porozumenia sveta a našich poznatkov o ňom. Ak sa dnes uvažuje o judeo-kresťanskom vnímaní sveta, Biblia akosi ostáva stranou. Jej poslanstvo prestalo byť zaujímavé. V panelových diskusiách a verejných debatách či akademických kruhoch je dokonca nežiaduce Bibliu spomenúť a prípadne ňou argumentovať. Niektorí to zdôvodňujú rôznosťou výkladov a interpretácií biblických textov, či zlyhaním inštitúcie cirkvi v dejinách Európy... Príčin, prečo je to tak, je zaisť viac a nie je jednoduché ich identifikovať. Interpretácie biblickej zvesti sa môžu rôzniť, ale Biblia ostáva tá istá. Jediná. Jedinečná. Jednoznačná. Nádherná. Potrebná a nenahraditeľná. Ostáva jediným kľúčom, ktorým sa otvárajú dvere porozumenia Vianoc. Pozrime sa spolu na niektoré momenty, ktoré sú s vianočným príbehom neodlučiteľne späté.

Historická téma

Biblia nás nenecháva na pochybách, kedy sa vianočný príbeh odohráva. Veľké sčítanie ľudu, ktorého sa zúčastnil Jozef so svojou tehotnou manželkou Máriou, sa udialo za cisára Augusta. Gaius Oktaviánus Augustus vládol v Ríme v rokoch 27 BC–14 AC a jeho éru nazývajú dejiny zlatým vekom Rímskej ríše. Skonsolidoval krajinu, zaviedol sociálny systém a podporoval umenie. Dobré sa vtedy žilo Ovídiovi, Vergíliovi a Horáciovi, ale aj iným mysliteľom a umelcom. Pre nás je zaujímavosťou, že v tom čase hranice Rímskej ríše siahali k Dunaju a takmer k Labe..., ale až o storočie neskôr sa podarilo rímskym vojakom dotknúť sa skaly pod dnešným trenčianskym hradom.

Kresťanstvo a ľudské dejiny spolu súvisia. Boh, ktorý prebýva pre človeka v neprístupnom svetle, je totiž prítomný aktívny v reálnych kontextoch človeka a národov. Tak o tom svedčí Písmo sväté a človek má o tom v rukách dôveryhodné historické dôkazy. Preto ak chceme rozumieť kresťanstvu, nie je možné ignorovať dejiny. Nielen tie minulé, ale rovnako aj tie súčasné. Boh Abraháma, Izáka a Jakoba nie je projekciou ľudského podvedomia. Nie je ani výplodom fantázie človeka neznáneho behu sveta. Nie je ani barličkou v živote tých, ktorí nepoznajú odpovede na svoje otázky. To On prichádza k človekovi, nie človek k Nemu. Boh prišiel z neviditeľného sveta do nášho časopriestoru. Slovo sa stalo telom. Narodil sa ako dieťa. To boli Vianoce!

Rodinná téma

Jozef to nemal ľahké. Stal sa manželom tehotnej ženy, ktorá je pannou. Mal sa stať otcom dieťaťa, ktorého

Otec nie je človek. Len si to predstavme! Ako sa má normálny muž s niečím takým vyrovnáť? S kým mohol Jozef konzultovať tieto predivné veci? Komu sa mohol zdôveriť? Zdá sa, že svoj údel niesol sám. Statočne a verne. To zvláštne historické poslanie však malo svoje každodenné podoby. Bolo treba pracovať. Staráť sa o svoju tehotnú manželku. Plniť si svoje povinnosti voči komunite v Nazarete a platiť dane Rímu. Pripravovať sa na pôrod potomka, ktorého počatie je poriadne záhadné a vlastne – nepochopiteľné a nevysvetliteľné. Ako bude vyzeráť? Bude to úplne normálne dieťaťko? Obrežu ho? Je možné obrezať Boha?... Nakoniec sa dožije toho, že počas sčítania ľudu zažijú stres, ako sa patrí – v Betleheme nebude pre nich ubytovanie. Ponižujúce pre muža. Stresujúce pre matku..., na smiech mnohým – ale silne inšpiratívne pre nás.

V čom sú pre nás inšpiráciou? Vari sa niekto môže porovnávať s Jozefom a Máriou? Nie aj áno. Nie preto, že narodenie Krista je jedinečná udalosť a touto úlohou boli poverení Jozef s Máriou. Nik iný pred nimi a nik iný po nich. Na druhej strane sa však s nimi môžeme a dokonca musíme porovnávať. Napríklad v tom, že nielen my sme, ale aj oni boli hriešne bytosti. Aj oni, aj my sme obyčajní ľudia, ktorých Boh volá k neobyčajným úlohám a poslaniu. Oni veľmi presne vedeli, aké je ich poslanie a poverenie. Vieme to aj my o sebe? V tom sme na tom rovnako. Aj nám sa môže zdať poslanie od Boha v dnešnej dobe veľmi náročné. Aj my môžeme byť konfrontovaní s vecami, ktoré celkom nechápeme a dokonca sa priečia zdravému rozumu. Aj my v praktických veciach všedných dní mnohé nezvládneme, nedokážeme predvídať a manažérsky zabezpečiť. Aj my sme pozvaní stať sa súčasťou Božích plánov. A tie si človek nevygeneruje sám, ale prichádzajú „zvonka“, cez slovo Boha. Potom je na nás, či poslanie prijmem, resp. zvnútorníme ho a osvojíme si ho, alebo odmietneme.

Politická téma

Vianočný príbeh v Písme svätom nám odкрýva niečo z politickej atmosféry a praktík vtedajších mocných sveta. Kľúčovým predstaviteľom je Herodes, ktorý vládol v Judei v rokoch 37 BC–4 BC ako Židovský kráľ menovaný rímskym senátom. Bol mimoriadne schopný organizátor, manažér, politik a komunikátor. Za jeho vlády vznikli impozantné stavby (akvadukt, amfiteáter) a obnovený bol Jeruzalemský chrám. Ako prezieravý politik konvertoval na judaizmus, hoci bol Edomita, teda mal arabský pôvod. Napriek tomu ho Židia nikdy neprijali za svojho. Ani Herodes svoj „judaizmus“ nemyslel vážne – skôr mu išlo o voličské hlasy a popularitu verejnosti. Ak by bol svoj „judaistický svetonázor“

myslel vážne, bol by mudrcov, ktorí sa z ďalekého východu prišli pokloniť Mesiášovi, prijal inak. Bol by svoje slová myslel vážne a najmä úprimne.

Áno, zaujímal sa o to, kde sa narodil Židovský kráľ. Áno, deklaroval svoj záujem o teologickú reflexiu dejín a ich biblickú interpretáciu. Áno, bol veľmi ústretový voči poznaniu. Dobrý profesionál! Mudrci mu uverili a úprimne mu vyjadrili svoj obdiv. Aj mudrci, ktorí rozumejú splneným proroctvám, sa však môžu myliť v posúdení prítomných politických reálií. A mylili sa. Opäť musel zasiahnuť Boh. Dal im taký sen, v ktorom ich varoval, aby sa už nezastavovali u Herodesa, ako predtým sľúbili. S tým Herodes nepočítal. Politici nekalkulujú s Božím zásahom. Žiaľ, ani oň neusilujú. Herodes na to reagoval tak, ako politici zvyknú – mudrci sa dostali na čiernu listinu neželaných osôb v krajine. Rovnako ako všetci narodení chlapci v Betleheme v tom čase. Jedni sa stali vyhnancami, druhí boli odsúdení na smrť. Prečo? Čo také zlé spravili? Komu ublížili? Herodes do vianočného príbehu vnáša rozmer, ktorý je pre humanistov nepríjemný: kresťanský Boh nie je na zemi vítaný. Človek vo svojej podstate nenávidí Boha, hoci po ňom – paradoxne – túži. Kresťanské vnímanie sveta a dejín nebude patriť k populárnym. Tí, ktorí sa v živote riadia súradnicami, ktoré načrtol živý Boh, budú čeliť istým problémom.

Nesmieme zabudnúť na pastierov! Ich miesto vo vianočnom príbehu pozná vari každé dieťa. Páslí svoje stáda na poliach, keď sa nebo otvorilo a anjeli k nim prehovorili. Ich posolstvo – Hosanna in excelsis Deo et in terra pax hominibus bonae voluntatis! (Sláva na výsostiach Bohu a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle!) – sa stalo témou pre mnohých hudobníkov a umelcov. Pastieri spolu so Zachariášom, Alžbetou a ďalšími tvoria jadro malej skupiny tých, ktorí sa prišli pokloniť narodenému Mesiášovi úprimne a s obdivom. Kde ostali ostatní? Prečo neprišli susedia Jozefa a Márie? Prečo sa nedostavili obchodní partneri a klienti tesára Jozefa? Dôvod je jednoduchý. Nábožných ľudí bolo aj v tom čase veľmi veľa, ale tých, ktorí počúvali Božie slovo a uverili mu, nebýva veľa. Vianočný príbeh nám tak zvestuje svoj zvláštny odkaz – nestačí byť nábožný. Stačí však byť dôverujúci Bohu a nechať sa Ním viesť. Potom je možné uzrieť Dieťa a pokloniť sa Mu.

Egyptská téma

Nie je to zvláštne, že Boh prišiel do svojho vlastného a jeho vlastní ho neprijali? Jeho vlastný národ, ľud zmluvy, sa Mu obrátil chrbtom. A nielen to, ale politické sily v spoločnosti sa postarali o to, že Boh sa stal utečencom. Jozef musel zabiť svoju rodinu a utiecť do Egypta. Nemal problém s vízami, ani s prechodom cez hranice, ani s ubytovaním. Utekať zo zeme zaslúbenej do Egypta muselo byť pre Jozefa a Máriu ťažké rozhodnutie. Ona sama sa zdržiavala celý život na lazoch v Nazarete, nebola zvyknutá na dlhé cesty. Naviac – ísť do Egypta nedávalo žiadnu logiku, veď pred pár storočiami ich Boh odtiaľ slávne vyviedol! Opäť musel nadprirodzene zasiahnuť Boh. A po istom čase opäť – keď sa zmenila situácia doma a ne-

bezpečný panovník zomrel. Vtedy sa rodina mohla vrátiť a zaradiť sa do spoločnosti...

Boh ako migrant je veľká téma. Zvyčajne uniká pozornosti súčasných tvorcov vianočných pohľadníc, obrázkov či homílií. Ján Chryzostom, arcibiskup v Konštantinopoli (349–407 AC) však význam tohto aspektu zdôrazňoval vo svojich komentároch k textom evanjelistu Matúša. Na otázku, prečo museli mudrci utiecť do Perzie a svätá rodina do Egypta krátko po tom, čo boli prijatí s radosťou a oslavou, odpovedá: „Herodes dostal jedinečnú šancu naučiť sa, že jeho plány neobstoja voči zvrchovanej moci Boha a nedokáže ľudskými silami zastaviť naplnenie proroctiev. Stále mal čas zastaviť svoj skazený plán. Boh tak predvane zopakoval to, čo urobil faraónovi – svojou mocou zariadil, že bohatstvo ostalo v ich rukách... Ak by sa malý Ježiš dostal do rúk Herodesa, bol by to koniec plánu záchrany ľudstva. Je tak jasné, že Boh sa stal človekom naozaj a nielen tak „duchovne“, ako to tvrdia niektorí...“¹

Znalci Písma vedia, že je priama súvislosť medzi prorokom Ozeášom a útekom svätej rodiny do Egypta – „Z Egypta som povolal svojho syna.“ (Oz 11, 1) To, čo ľahko prehliadneme, je skutočnosť, že Ozeáš nevyriekol tieto slová ako proroctvo smerom k budúcnosti, ale ako komentár pôvodu ľudu zmluvy – teda potvrdzuje minulosť. Útek do Egypta je preto splnenie proroctva v typologickom zmysle. Narodený Kristus je zavŕšením reálnych historických udalostí od stvorenia sveta. Kedysi dávno doviedol svoj ľud zmluvy do Egypta, aby ich v bezpečí ochránil pred smrťou hladom, ktorá im hrozila. Neskôr sa však bezpečie zmenilo na nebezpečie – otroctvo. Tak, ako Boh zachránil svojho milovaného syna (Izrael) z otroctva v Egypte a doviedol ho do zaslúbenej zeme, aby mu slúžil v radostnej slobode, tak jeho Syn, Ježiš Kristus, narodený v Betlehemskej maštali, naplní poslanie Mesiánskeho záchrancu. Duchovné tajomstvá tak dostávajú kontúry viditeľných udalostí v konkrétnom historickom kontexte, vďaka čomu sa biblická zvesť stáva zrozumiteľnou a dôveryhodnou. Ani dnes to nebude inak – iba tam, kde život viery nájde svoje konkrétne viditeľné vyjadrenie, tam do tmy zasvieti vianočné svetlo povzbudenía, záchrany a nádeje.

Záver

Vianoce sú dobrou príležitosťou pozrieť sa nielen do minulosti, ale aj nebáť sa budúcnosti – najmä však porozumieť prítomnosti. Vianočný príbeh totiž osvetľuje celú časovú os histórie a dáva solídne základy pre porozumenie dianiú vo svete. Prináša aj potrebnú múdrosť pre každodenný život. Naše ľudské názory a riešenia problémov, ktoré sa na nás valia, však musia najskôr prísť do lúčov Svetla svetiel, zažiť tajomnú premenu, aby obstáli vo víre doby a ukázali sa ako dobré a múdre. Veď podstata Vianoc nie je o tom, čo my môžeme darovať, ale čo Boh daroval nám. Je čas neodmietať, ale prijať. Vstúpiť k Nemu. ■

1. M. Simonetti: *Ancient Christian Commentary on Scripture - Matthew 1-13, IVP, Downers Grove, 2001, str. 33.*

AKO SA KRSTÍ V GLASGOWE

JURAJ INSTITORIS

Možno si spomeniete, ako sme sa s Máriou a Jarkou snažili v júnovom čísle podeliť o to, čo nám služba medzi Rómami v Glasgowe prináša a odnáša. Teraz pôjdeme viac do jadra. Dva aktuálne príbehy našich priateľov hovoria o ich dobrodružnej a vytrvalej ceste (nielen) za krstom.

Vinco – Nikdy nie je neskoro

Kým v mnohých cirkvách býva zvykom krstíť ešte nemluvňatá, Vincova túžba sa naplnila až toto leto, keď už bol mnohonásobný starý otec. Prečo to trvalo tak dlho?

Asi prvýkrát mu Pán Boh viditeľne zachránil život ešte v 70-tych rokoch. Pracoval vtedy na družstve a pri práci sa mu stal pomerne ojedinelý, ale o to závažnejší úraz – zrazil ho traktor. Doslova pár centimetrov chýbalo a nikdy by som ho nestreitol. V nemocnici strávil dlhé mesiace a niektoré zdravotné následky si nesie dodnes. Ale to ešte nebola chvíľa, v ktorej mal spoznať svojho Záchrancu.

Šíriť evanjelium medzi Rómami bolo za komunizmu prakticky nemožné a hoci on sám to nečakal, november 89 mu priniesol viac ako demokraciu. Po zmene režimu vzniklo v Iňačovciach zhromaždenie a Vinco tam aj s rodinou pravidelne chodil a počúval Božie Slovo. Chodil tam takto asi 10 rokov, ale nijako sa ho to nedotýkalo. Bola to pre neho skôr spoločenská udalosť.

Zlom nastal, keď mala jeho manželka Kristína vážny problém s pľúcami. Podľa doktorov sa mal Vinco pripraviť, že veľmi skoro odíde. Nevedel sa s tým zmieriť, a tak so svojou bolesťou a plačom išiel do zhromaždenia. Tam si ho všimol pastor a povzbudzoval ho, že to ešte zďaleka nie je stratené. Úpenlivo sa modlili, a keď Vinco na ďalší deň išiel do nemocnice, čakal, aká bude Božia odpoveď.

Kristíne spravili nový snímok pľúc a na nemalé počudovanie lekára boli pľúca prakticky v poriadku. Nie menšie prekvapenie Vinco asi spôsobil vtedy, keď si hneď tam pred lekárom kľakol, modlil sa

a nahlas ďakoval Bohu. Vinco mu povedal, ako sa predtým s pastorom modlili a lekár sa s ním o tom so záujmom rozprával. Ako s týmto svedectvom lekár ďalej naložil, už nevieme. Ale pre Vinca to bol životný zlom – odvtedy o Bohu nielen počúval, ale Ho aj sám nasledoval.

Nebol však hneď pokrstený. Hoci po tom túžil, diali sa čudné veci, ktoré jeho krst nakoniec vždy odložili. Raz choroba, inokedy sa náhle odsťahoval, potom mu zas nehoda s autom zabránila prísť na krst. Ak to človek iba počúva, ťažko verí, že sa toľko komplikácií môže udiať u jediného človeka.

Toto leto sme mu krst ponúkli aj my, asi 10 rokov potom, ako uveril. Zdalo sa mi, že teraz to už bude v pohode – možno aj tie príbehy z minulosti boli trochu nadnesené. Leto je naviac pokojné obdobie, čo by sa už len mohlo stať? Nuž, zjavne viac, než sme čakali. Najskôr vznikol konflikt so synom a nevestou, u ktorých Vinco a Kristína bývali. Stali sa prakticky okamžite bezdomovcami a keby ich na niekoľko týždňov neprichýlili bratia a sestry zo zboru, vrátili by sa na Slovensko – opäť bez krstu. Bývanie sme s Božou pomocou vyriešili a dnes už opäť bývajú s rodinou. Bol štvrtok, dva dni pred krstom. Bolo ráno a ja som práve šiel na mužskú skupinku, keď mi zazvonil mobil: „Vinco má problémy so srdcom, sanitka ho odviezla do nemocnice. Kristína išla s ním v sanitke, ale ďalej zobrali len jeho a ona ani nevie, kam.“ Nemocnica je obrovská a ona nevie po anglicky. Rýchlo mením plán, ruším skupinku a volám Jarke, že idem do nemocnice a neviem, kedy sa vrátim. Nevie, či som mohol zažiť väčší dôkaz, že s krstom súvisí duchovný boj.

Kristínu som našiel rýchlo, ale chvíľu to trvalo, kým nás pustili k Vincovi. Aspoň bolo dosť času

na modlitby. Keď sme prišli, Vinco bol slabý, ale komunikoval. Jeho život sa nezdal bezprostredne ohrozený, zato krst akoby odplával. Vinco síce lekárom hovoril, že pozajtra chce byť v zhromaždení, tých ale viac zaujímalo, aby im neskolaboval. Večer sme s Kristínou išli autobusom domov a čakali, čo bude ďalej.

Keď sme v piatok ráno opäť prišli do nemocnice, čakalo nás prekvapenie. Nielen že bol Vinco na novom oddelení, ale najmä on sám vyzeral ako nový človek. Ani by ste na ňom nespoznali, že ho ešte včera brala sanitka. Lekári nevedeli nájsť objektívny problém, pre ktorý by musel zostať v nemocnici, a tak bol v piatok večer opäť doma. Nečakaný problém našiel nečakane rýchle riešenie.

Sobota už výnimočne išla podľa plánu a svoju vieru v Krista pred ľuďmi vyznali Vinco aj Kristína, dvaja zo štyroch najstarších členov nášho zhromaždenia.

Na záver ešte spomeniem, že s Vincom zažívame nielen drámy, ale aj odľahčujúci humor. Typický príklad: Vinco patrí medzi málo tých, čo nevedia čítať a písať, a tak si s radosťou svoje poznanie rozširuje pozeraním filmov o Ježišovi. Jedna scéna ho zvlášť chytila za srdce. To by samo osebe nevadilo, ale Vinco nad ňou občas tak hlbavo rozmýšľa, že veľmi neberie ohľad na tému, ktorú na skupinke preberáme a vytiahne svoju obľúbenú otázku: „A keď Ježiš niesol kríž, išiel cez pšenicu, však?“ Mnohí sme sa mu snažili vysvetliť, že je to len film a dôležité je to, čo je v Biblii. Ale on raz videl Ježiša, ako niesol kríž cez pšenicu a nevie si predstaviť, že by to bolo inak. Teraz ma to už vôbec netrápi, len sa pousmejem. Veď Pán Ježiš Vinca tak miluje, že On za ním so svojím krížom rád pôjde aj cez pšenicu, ak to bude potrebovať.

Julka – Prvá svadba medzi nami

Znie to až neuveriteľne, ale – ako sa ukázalo cez Julkine svedectvo – jej túžba patriť do cirkvi zostávala nenaplnená ešte dlhšie ako pri Vincovi.

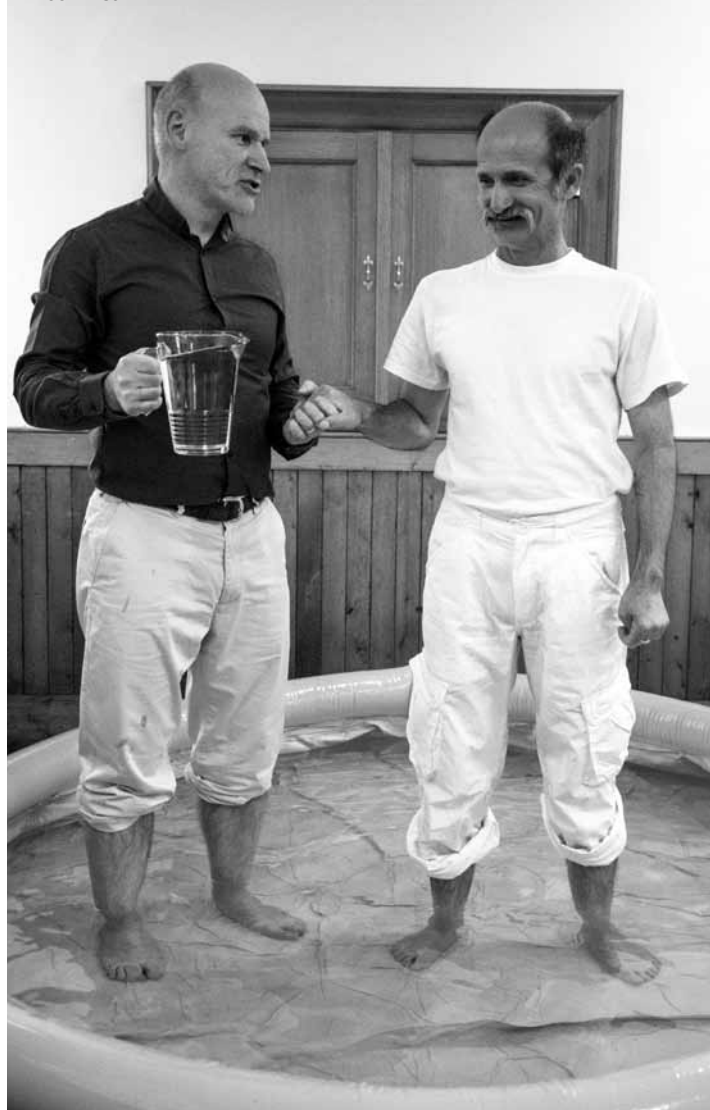
Už ako malá sa o Ježišovi učila v škole. Chodievala aj do kostola, hoci jej rodina ju v tom príliš nepodporovala. Kostol vnímala ako špeciálne miesto – ukazoval jej na niekoho Veľkého. Ale sama nebola pokrstená a iné deti sa jej preto posmievali. Túžbu po krste si v sebe niesla už od ôsmich rokov, ale nešlo to. Najskôr nemala podporu rodičov a potom sa objavila ešte zarážajúcejšia prekážka – jednoducho neboli peniaze. A tak Julka vyrástla, bez peňazí aj bez krstu.

Potom však spoznala svojho nastávajúceho, Milana. Spolu s jeho rodinou chodila do spomínaného zhromaždenia v Iňačovciach. Oproti katolíckemu kostolu v detstve to bola veľká zmena a ona preto prežívala pocit viny, že zmenila cirkev. Nedokázala tam prežívať svoj vzťah s Bohom.

Po čase sa však s rodinou presťahovali do Glasgowu a začali chodiť na naše súčasné zhromaždenia a skupinky. Až tu prišla do jej srdca sloboda a úľava a začala s radosťou chodiť za svojím Pánom.

Prirodzene teda chcela byť aj pokrstená. Lenže sa objavila ďalšia zásadná prekážka. S Milanom už niekoľko rokov žili, majú dvojročné synčeka –

Vincov krst.

ale nie sú manželia. Je to tu veľmi častý jav medzi mladými a sem-tam aj medzi staršími pármí. Viacero z nich vyjadrilo svoju túžbu dať sa pokrstiť, ale zbor je v tomto veľmi dôsledný. Krst je verejné vyznanie viery pred všetkými ľuďmi, nielen pred zborom. A Rómovia sú veľmi citliví, či človek so zápalom o Bohu len spieva a hovorí, alebo či podľa Jeho Slova aj žije. Ak by zbor krstil len na základe túžby ľudí a nezaujímal by ho, podľa čoho riadia svoj život, asi by dlho pri živote nevydržal. A asi to neplatí len pre tento zbor.

Julka túto odpoveď zobrala v dobrom a v ústrety krstu vykročila tak, že začala naprávať chyby z minulosti. Tak ju čakala dvojnásobná radosť – príprava krstu aj svadby.

Sobášť sa v zahraničí nie je nič jednoduché, najmä ak vám chýbajú základné papiere. Ale pomáhali sme im, ako sme vedeli, a tak sa 29. augusta tohto roka udiala asi prvá rómska svadba v Glasgowe, a celkom určite prvá v našom spoločenstve.

Opäť to však bol väčší duchovný boj, než sa dalo očakávať. Julkine rodičia boli na Slovensku, lebo

Svadba Julky a Milana

Misijný tím v Glasgowe

Po krste Vinca a Kristiny

nebolo dosť peňazí na ich letenky. Boli tu len Milanovi. Jeho mama usilovne pomáhala s celou prípravou, ale práve počas obradu jej prišlo veľmi zle a museli sme zavolať sanitku. Do nemocnice s ňou potom odišiel aj manžel, otec ženicha, a hostina zostala úplne bez rodičov. Hoci nás to všetkých zaskočilo, predsa sa atmosféra uvoľnila a odštartovanie tohto manželstva pred Božou tvárou bolo nakoniec veselou a radostnou oslavou.

Naša túžba, aby táto svadba spustila reťazovú reakciu, zostala naplnená len čiastočne. Niektorí len postupne zhŕňajú chýbajúce doklady. Jeden z párov to však zobral vážnejšie, a tak sa nám na jar črtá druhá svadba a po nej čoskoro aj krst. Hoci, kto vie, v misii sú možné aj nemožné veci a azda z toho bude rovno krstná svadba, resp. svadobný krst.

Julka bola nakoniec pokrstená presne dva týždne po svadbe aj so svojim malým synom. Keďže Milan bol pokrstený už dávnejšie na Slovensku, bol to moment, keď sa slávnostne dali Bohu do rúk ako celá rodina. V tú sobotu sme zažili vyvrcholenie krátkodobého

misijného pobytu, ale najmä dlhodobého Božieho volania v Julkinom živote.

PS.

Ešte perlička na záver pre tých, ktorí chcú vyslovene vedieť, ako sa krstí v Glasgowe. Miestny zbor má veľmi silnú kalvínsku tradíciu (žiadna výzdoba, žiadne hudobné nástroje, žiadne sviatky ako Veľká noc či Vianoce, atď.). O to prekvapujúcejšie a povzbudivejšie je ich misijné nastavenie, vďaka ktorému dovolili, aby na našich zhromaždeniach sprevádzali oduševnené chvály a uctievanie aj nástroje. A nielen to – práve v týchto týždňoch si priamo v spoločenstve vychutnávame obdobie adventu a ako môžete vidieť na fotkách, krstíme dokonca v bazéne! Vďaka Bohu, že tu viditeľne koná a vďaka za zbor Govanhill Free Church, ktorý je ochotný vzdávať sa seba, aby to umožnil.

Ak máte záujem dostávať newsletter s novinkami a modlitebnými podnetmi o Rómskej misii v Glasgowe, napíšte mail na ijuraj@gmail.com. ■

PIESEŇ, KTORÁ PREBÚDZA II. (Celoslovenské spevácke stretnutie)

PETER KOMRSKA

Foto: PETR VRAJ

Spevácke stretnutia sa stávajú obľúbenou tradíciou. Jestvovanie týchto príjemných hudobných udalostí nie je náhodné. Je výsledkom dlhodoberj prípravy a služby nadšených organizátorov spolu s umeleckým vedúcim Ewaldom Danelom, ktorý sa od útlej mladosti aktívne zúčastňoval na hudobných speváckych slávnostiach vo svojom rodnom prostredí, neskôr hudbu študoval a súčasne ju praktizoval aj v cirkevnom prostredí. Pri spievaní skladieb duchovnej piesne zmiešaným spevokolom za sprievodu sláčikového orchestra kladie dôraz na posolstvo obsiahnuté v texte, ktorému sa podriadiť aj hudobný prejav. Týmto spôsobom sa pri súčasnom plnom nasadení celej osobnosti dirigenta a strhnutím celého hudobného telesa do maximálneho výkonu vytvára obdivuhodne silný umelecký zážitok u poslucháčov. Je obdivuhodné, že Ewald ako hudobný majster dokáže pracovať aj s lokálnymi hudobníkmi, s ktorými sa po prvý raz stretne na ostrom nácviku skladby. Podobne pracuje aj s prevažnou väčšinou spevákov – amatérov z cirkevných zborov, pričom nerobí výber spevákov podľa kvality hlasu a čistoty intonácie, prípadne schopnosti udržať výšku tónov bez klesania vo vysokých polohách. Pritom treba znášať aj nie vždy disciplinovaných spevákov. Myslím si, že Ewaldovi v trepezlivom znášaní nás spevákov pomáha aj jeho prax, ktorú absolvoval počas školských rokov, keď pomáhal zarábať pre rodinu ako pastier pasením oviec. Aj vtedy sa musel trápiť s ovečkami, ktoré boli neposlušné a nemohol sa ich zbaviť, ako sa nesprávne domnieval jeden brat.

Na spevácke stretnutie „Pieseň, ktorá prebúdza II.“ som sa najprv neprihlásil. Spievam rád, aj keď nemám hudobné vzdelanie; som tak trocha samouk v hre na gitaru. Od začiatku novej éry spevokolu v bratislavskom zbore CB, ktorá začala so skromným názvom „Spievanie v pondelok“, sa snažím verne navštevovať tieto spievania, ktoré mi pripadajú ako chvály bratislavského typu. Sú typické prespievaním niekoľko desiatok piesní za klavírneho sprievodu a pracovnou vernosťou Ewalda a jeho manželky Dagmar, ktorá sa vyznačuje okrem iného aj dochvilnosťou, ktorou nás mnohých zahanbujú.

Moje váhanie s prihlásením bolo spôsobené mojim vekom – tiahne mi na 72. No širšia rodina mi odporučila, aby som sa predsa prihlásil, čo som urobil nekonformne na poslednú chvíľu. A tešil som sa z tohto podujatia po celý čas – teším sa až doteraz.

Hotel Klar v Liptovskom Mikuláši sa stal pre väčšinu zo 120 účastníkov našim druhým domovom. Hneď po príchode v piatok po večeri začal prvý dvojhodinový nácvik spevu v spoločenskej miestnosti hotela.

Spievalo sa mi dobre, aj keď som mal obavy, ako dokážem udržať výšky tónov bez klesania. Pri poslednom nácviku v Bratislave nás naši vedúci upozorňovali, že klesáme, no ja som to nevedel sluchom poznať ani napraviť. Tak som sa aj vopred modlil za to naše spevácke stretnutie, aby som dokázal dobre udržať výšky. Aj pri skúšaní v Mikuláši sme boli prekvapení, ako sme klesali pri spievaní bez klavíra. A tu nás naši hudobní odborníci nabádali, aby sme sa sústredili úplne na tón, ktorý máme vo vyššej polohe presne zaspievať. A ja som si vtedy povedal, že sa budem okrem nôt snažiť myslieť aj na slová, ktoré spievam a ktoré majú osláviť nášho Pána. A vtedy sa mi darilo držať výšky. Predstavoval som si, že spievam nášmu Pánu Bohu, ktorý je nad nami, a preto aj môj spev musí stúpať čo najvyššie, ako len dokážem vyspievať. Myslím si, že mi to pomohlo. A bolo dobre, že piesne majú oslavný charakter na Božiu slávu, čo mi pomáhalo. Tu sú začiatkové slová väčšiny piesní:

A tak Bohu Otcovi nášmu nech je sláva, Chceme si Pane pripomínať, čo si z lásky svetu dal, Daj milosť mi,

Pane, vždy verným ti byť, Duša moja chváli Hospodina, Haleluja, chváliť budem Hospodina, Haleluja, celý vesmír spieva, Ja poznám zdroj šťastia, Jezu Kriste, štědrý Kněže, Kráľu nebies, kto vypovie mena tvojho moc, Nech príde tvoje kráľovstvo, Pane, k tvojmu utrpeniu obráť aj môj zrak, Smieť žiť pre Krista, Smiluj se, Bože...

V sobotu sme začali spoločným zamyslením nad Božím Slovom s výkladom Jakuba Kintlera. Po celý deň sme mali nácviky a večer bol spoločenský program, v ktorom sme sa navzájom predstavovali a obnovovali dávnejšie priateľstvá. Bola to ďalšia devíza, ktorú spevácke stretnutie prinieslo. Uvedomujeme si, ako je málo príležitostí na stretávanie ľudí z rôznych zborov, a preto by podobných akcií malo byť viac.

Nedeľa začala krátkym spoločným zhromaždením, na ktorom nám slovom poslušil Miroslav Moravský. Potom opäť nácviky, tentoraz už s hudobníkmi, skúška v evanjelickom kostole a vystúpenie – spievané bohoslužby v zaplnenom kostole. Po programe sme

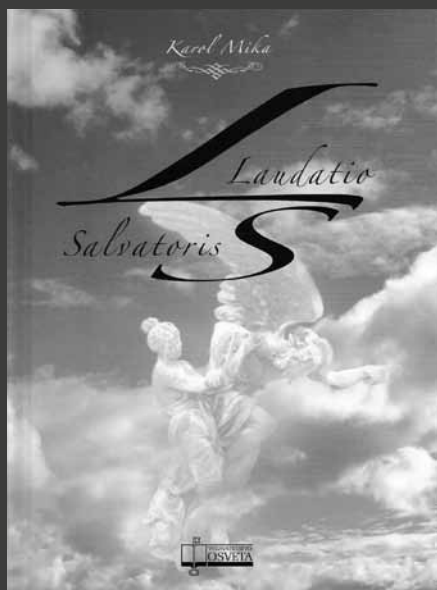
nedpočívali, ale hneď sme sa pustili do ďalšej práce – nahrávania piesní v priestoroch Cirkevného domu, bývalého kultúrneho domu, ktorý v súčasnosti používa hudobná škola.

V pondelok sme nahrávali celý deň s nutnými prestávkami. Naša práca postupovala – som si istý, že s Božou pomocou – tak dobre, že sme mohli v tento deň nahrávanie dokončiť. Odborník pre nahrávanie bol príjemný, aj keď nám niekedy prikázal, že musíme niečo zopakovať a nakoniec nás pochválil, že sa mu s nami dobre spolupracovalo.

Po skončení nahrávania a večeri sme sa stretli v hoteli k ďakovným modlitbám a poslednému spoločnému stretnutiu. Tri dni spievania nám nestačili – nechcelo sa nám skončiť. Svoju radosť sme vyjadrili asi dvojhodinovým spievaním zväčša spamäti, pod vedením Ewalda, ktorý sadol ku klavíru a hral, tiež spamäti, bez prestávky, do polnoci.

Vďaka a sláva patrí Bohu a z našej strany nech sú vysielané modlitby o požehnanie nielen tohto, ale i ďalšieho spievania. ■

KAROL MIKA:
Laudatio Salvatoris,
Vydavateľstvo Osveta

Vianočná modlitba

Potichu si prišiel do biedy a špiny,
aby si vykúpil hriešnika z viny.

Nemali pre Teba medzi ľuďmi miesta.
Do maštaľky viedla prvá Tvoja cesta.

Miesto baldachýnu nad postieľkou hrdou
vítali Ťa jasle postlané na tvrdo.

Prišiel si zo slávy, z Otca svojho trónu;
Tu Ťa nik neprijal do vlastného domu.

Odpusť nám, Pane, hanbíme sa za to,
keď namiesto Teba honobíme zlato.

Čo sa stalo z Vianoc, Pane náš drahý?
Kde sme zamerali všetky naše snahy?

Namiesto pokoja a radosti z neba
vládne tu iba zhon – trápenie bez Teba.

Neprijali Ťa dnes prepychové domy.
Hojnosť neprehluší bôľnej duše stony.

Nechceme Vianoce bez Teba, náš Pane.
Nech sa v našej duši aj dnes zázrak stane!

Príď, prosím, teraz aj do môjho srdca.
Usaď sa v ňom stále ako dobrý vodca.

Nedovoľ mi viacej živoriť bez Teba,
keď si nám priniesol večnú spásu z neba.

Popri všetkých daroch, ktoré prijímame,
ten najväčší v Tebe, Spasiteľ náš, máme.

Vďaka Ti za Syna, drahý Otče z neba,
Ktorý z lásky ku nám priniesol Sám Seba.

Milovať Ťa chceme bez prestania... stále.
Požehnaný náš život k Tvojej večnej chvále.

KDE JE McQUEEN?

JÁN MÁHRIK (Autor je vikárom vo Vsetíne)

Pred niekoľkými dňami som zobral svojho dvojročného syna Eddyho vybehať sa pred dom na ihrisko. Vždy je pre mňa zážitok pozorovať, ako rastie a čo všetko už zvláda zo zručností, potrebných na prežitie v sídliskovej džungli. Vyliezť po rebrine, visieť za ruky na hrazde, roztočiť kolotoč, hodiť kameňom, schovať sa za strom... Neuveriteľné! Teda, uveriteľné, ale pre mňa neuveriteľne fascinujúce. Veď prednedávnom sotva lozil štvornožky. A už aký Jánošík je z neho.

A ešte niečo. Okrem týchto fyzických zručností sa mu rozvážuje jazyk. Už to nie je len zúfalý plač, keď ho ja alebo moja Janka berieme z ihriska domov. Už sú to celé vety, ba priam rozhovory. Pravdu povediac, tento rozmer nášho spoločného času si užívam asi najviac. Ozaj, a veľmi vtípné je, ako o sebe hovorí v tretej osobe. „Edušo nechce ísť domov.“ No, ale spáť k téme.

Tak teda pred niekoľkými dňami som (opäť) zobral svojho dvojročného syna Eddyho vybehať sa pred dom na ihrisko. Len čo sme vyšli z dverí paneláka, Eddy zahlásil: „Tatino, naháňaj!“ Rozbehli sme sa k preliezačkám. Eddy začal štebotať: „Muáka tam! Veu-iká! Edušo včeu skočiu. Bou mokuyyyy. Mamina hnouvau na Eduša.“ Chvíľu sme takto išli, keď zrazu Eddy zmenil smer a zastavil sa pod susedovým balkónom. Malú chvíľku stál. Potom vystrel ruku a povedal: „Mekuín!“ Hneď som vedel, o čo ide. Aby som tu vysvetlil, McQueen je rozprávkové autíčko z Eddyho obľúbeného animovaného filmu Autá. V tej chvíli som spozoroval. Musím si dať pozor – ide o príliš vážnu poznámku na to, aby som ju prehliadol. „Kde je McQueen?“ – pýtam sa ho. „Tam!“ – ukázal opäť prstom. Pozrel som sa tým smerom, ako ukazoval syn. Nech pozerám, ako pozerám, na môj veru, žiadny McQueen som tam nevidel. Výhľad bol jednoznačný. Predo mnou bol iba oplechovaný balkón, holá stena a pivničné okná. „Jasné!“ – hovorím si v duchu, „Eddy už nielen vylezie na preliezačku, tvorí súvislé vety, ale už aj bohato rozvíja fantáziu...“ Zrejme sme súčasťou nejakého jeho príbehu. O chvíľu si začne tvoriť imaginárnych kamarátov. O tom som už predsa niečo počul. „Nuž,“ – pomyslel som si, „idem s ním hrať túto hru...“

Chvíľku sme viedli rozhovor. „Takže tam vo vnútri je McQueen?“ – pýtam sa ho. „Áno!“ „Ideme za ním?“

„Áno!“ „Čo tam robí?“ Odpovede sa mi nedostalo. Eddy opäť ukázal prstom smerom k balkónu a hovorí: „Tatino, puines Mekuína!“ To gesto bolo také presvedčivé, také naliehavé, že som zneistel ohľadom mojej doterajšej koncepcie. Tu som už začal rozmýšľať, ako pokračovať v tejto hre a pri tomto krátkom procese rozmýšľania som sa rozhodol, že si k Eddymu čupnem. Dal som svoje unavené telo do pohybu a začal som cielavedome vyrovnávať svoju takmer dvojmetrovú výšku na úroveň bystrých očí malého štufla. Keď sa naše výšky vyrovnali, nastala zaujímavá vec. Ako som zaparkoval svoju hlavu pri Eddyho, odkryl sa mi úplne nový pohľad na svet. Zostal som v nemom úžase. Zrazu som videl veci, ktoré doteraz videl len Eddy. Nová perspektíva mi odkryla mnohé skutočnosti, ktoré v mojej prirodzenej výške zostávali skryté a nepoznané. Ako už asi tušíte, z tejto „výšky“ sa mi v dolnej časti balkónového oplechovania ukázala medzera, cez ktorú bolo vidno krásny, veľký, červený McQueen. Z nejakých mne neznámych dôvodov ho tam odložil sused... Dobré, nie?

Aká veľká pravda o živote! S Eddym sme spoločne strávili krásny zvyšok poobedia a ja som ešte dlho vnútorne spracúval tento silný „aha“ moment. Ako keby mi Boh opäť pripomenul, že celý môj život je záležitosťou akejsi perspektívy. Nielen tej, ktorú vnímam ja. Akoby celý môj život bol dynamickým vzťahom medzi výhľadom, ktorý mám ja a výhľadom, ktorý má Boh. To v sebe zahŕňa nielen otázky súvisiace so zložitou realitou života a poznaním na strane človeka, ale aj obmedzenosť nášho vnímania sveta. Môj vnútorný svet zaplnili nové naliehavé otázky. Čo ak nevidím celú pravdu? Čo ak to, čo vidím v tejto chvíli, neodráža celú realitu? Čo ak to, čo mi teraz absolútne nedáva zmysel, by dávalo veľký zmysel, keby som to videl očami Boha? Čo ak Boh pripravil v mojom živote zákutia, o ktorých ani netuším? Moju perspektívu v parku zmenila Eddyho prosba. Natíska sa analógia – to, čo mi odokryje tú časť Božej reality, ktorú teraz nevidím, je Boží hlas. To je to, čo zúfalo potrebujem v každej chvíli svojho života. Boží hlas, zjavený v Božom Slove, v cirkvi a v modlitbe. „Tam je McQueen.“ ■

SLOVENSKO SOM SI NEVYBRAL, SLOVENSKO SI VYBRALO MŇA

EVA KIANIČKOVÁ

Foto: J. BECHNÝ

JOSÉ CALVO AGUILAR je dnes už každodennou súčasťou žilinského zboru. Pri jeho kázňach len nepatrne postrehnete zle vyskloňované slovíčko alebo trochu nezvyčajný prízvuk, ale nenapadne vám, že pred tromi rokmi vedel o Slovensku len to, že je tu veľká zima. Momentálne vie po slovensky dokonale, je čerstvo ženatý s Luckou (Bechnou) a popri práci v zbere aj mimo neho dokončuje tretí ročník teológie na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici.

José prišiel do Žiliny na jeseň roku 2012 z Malorky ako jeden z prvých dvoch dobrovoľníkov žilinského zboru. Kvôli zlej finančnej situácii v rodine nemohol dokončiť prvý ročník štúdia na Univerzite v Barcelone. Vo voľnom čase sa okrem hľadania zamestnania aktívne zapájal aj do množstva práce vo svojom zbere a keďže práve rozmýšľal, čo bude robiť so svojím životom ďalej, táto ponuka ho oslovila. „Ja som si Slovensko nevybral, Slovensko si vybralo mňa.“ Návšteva niekoľkých žilinských mládežníkov ho definitívne presvedčila, aby sa vybral do neznámej krajiny na celý rok.

Jeho úlohou bolo zapájať sa do každej aktivity zboru. Zúčastňoval sa stretnutí v Escape klube, viedol hodiny španielčiny, pomáhal s workshopmi a aj s upratovaním. Jeho hendikepom sa však stal jazyk. „Na začiatku som s ním súcitila,“ – hovorí Lucka, „pozdravili sme ho, opýtali sme sa ho, ako sa má, ale zvyšok času sme sa medzi sebou rozprávali po slovensky. Trvalo asi pol roka, kým nám začal naozaj rozumieť.“ Účasť na akciách bola niekedy náročná a boli aj momenty, keď už bol José nahneván a mal pocit, že sa po Slovensky nikdy nenaučí. „Vedel som, že tému na mládeži mi preložia, ale potom sa budú spolu rozprávať, a to mi nikto nepreloží. Pomohlo mi však práve to, že som býval v slovenskej rodine a navštevoval všetky akcie.“ José už dlhšie vedel, že by rád študoval teológiu. Na Malorke to však nebolo možné – evanjelikálne teologické školy sú len súkromné. Po nejakom čase na Slovensku sa José rozhodol prihlásiť na štúdium teológie

v Banskej Bystrici, kde si zažiadol o štúdium v angličtine. Z ročníka bol však jediný, a tak sa týždeň pred nástupom dozvedel, že jeho jedinou šancou na štúdium je pokúsiť sa študovať v slovenskom jazyku. Vtedy však po slovensky stále ešte úplne nerozumel. „Ešte som nevedel skloňovať. Po prvom dni som odišiel na WC a rozplakal som sa. Netušil som, ako to zvládnem, volal som Lucke, rozmýšľal som, či sa nevrátim späť domov.“ José poctivo študoval, hľadal si každé jedno slovo, ktoré nerozumel, v googli, učil sa každý deň po škole 3-4 hodiny, aby to zvládol. „Stalo sa, že prednáška o gréčtine bola po slovensky, poznámky som písal po anglicky a v hlave som rozmýšľal po španielsky. Ale už druhý semester bol oveľa lepší.“ Už prvý rok sa mu podarilo skončiť s prospechovým štipendiom.

Popri štúdiu José slúži pre žilinský zbor, prevzal časť práce v Escape a pracuje aj pre Maják v zbere vo Vsetíne. Ešte počas roku Josého dobrovoľníctva mu Lucka často robila tlmočnicu a pomáhala so slovenčinou. Priateľstvo časom viedlo nielen k vzťahu, ale tento september aj k dvojdielnej španielsko-slovenskej svadbe. Ich plány do budúcnosti? Momentálne vedú mládežnícku skupinu, zameranú na vzťahy (a všetky ich druhy) a obaja sa chystajú dokončiť vysokoškolské štúdium. Veľké kultúrne rozdiely nepociťujú a nemajú ani určené, v ktorej krajine budú v budúcnosti žiť. Sú otvorení všetkým možnostiam: „Kedysi by som si nikdy ani nepomyslel, že prídem na Slovensko, takže uvidíme. Momentálne vidíme zmysel v práci a v budúcnosti v žilinskom zbere.“ ■

ĽUDSKÝ STYČNÝ DÔSTOJNÍK V NEOSOBNOM SYSTÉME

TOMÁŠ KOMRŠKA

(Autor je vodičom trolejbusu.)

Všade, kde sa pohybujú ľudia, časom vzniká – prirodzene alebo riadene – systém, ktorý má pomáhať riešiť štandardné aj netypické situácie.

A tak sa stane, že o riešení vzniknutej situácie nerozhoduje konkrétna osoba, ale systém, ktorý niekedy zafunguje, žiaľ, nespravodlivo. Preto si ľudia zvolili úrad ombudsmana, aby systém poľudštil v situáciách, ktoré sú nespravodlivé. V očiach poškodeného určite.

Každé spoločenstvo ľudí bez ohľadu na štruktúru máva vo svojom strede špecifické, nevolené, ale prirodzene vyvinuté osobnosti. Jednou takou je „styčný dôstojník“.

Nenastúpil do zamestnania na túto pozíciu, ale jeho prirodzená charizma v danom prostredí rozkvitne do rôznych podôb a odtieňov.

My máme takého „styčného dôstojníka“, volajme ho pracovne Pán Tau.

Je to výpravca. To je ten človek, čo doladuje zabezpečenie spojov a vypravenie vozidiel ráno do premávky, ich prevzatie v noci do vozovne a pracovný život vodičov. Pán Tau však nie je obyčajný výpravca.

Má v hlave všetkých vodičov – ich prednosti, ako aj ich zadnosti. Vie, ktorý vodič je aký.

V hlave má všetky linky a služby a okrem toho rád kombinuje. V stávkovej kancelárii ho veľmi nemusia.

Hlavnou úlohou výpravcu je, aby boli obsadené všetky služby, aby ľudia na zastávke zbytočne nečakali na spoj, ktorý nebol vypravený.

Ono dôvodov na to, aby trolejbus nebol vypravený, je niekedy viac než dosť.

Porucha vozidla, chorý vodič, dovolenka, OČR-ka, úraz, školenie, nehoda, pohreb, svadba, vodič zaspal, porucha na ceste...

Pán Tau má v hlave software, ktorý ho ženie kombinovať pre smrteľníka nepochopiteľné variácie.

Na Matfýze by z neho mali radosť.

A potom donekonečna telefonuje, až kým nie je posledná možnosť definitívne spálená. Väčšinou natlačí do premávky temer všetky vozidlá. Aj v čase chrípkovej epidémie či inej pohromy.

Niektorí ho volajú šachista, iní kúzelník, iným lezie na nervy. Tí, ktorí nechápu súvislosti (pretože nechcú, alebo, žiaľ, nemôžu), na neho nadávajú.

(Sú to však často tí, ktorí keď čakajú na zastávke a spoj vynechá, hromžia na celý svet.)

On sa na nadávajúcich, neochotných vodičov nehnevá. S úsmevom či úškrnkom sa povzniesie nad nadávky a už loví v inej zátoke.

Neznáša lajdákov. Tým s úsmevom zavarí a prezentuje sa už spomínaným systémom.

Všeobecne tí pracovníci, ktorí svoju prácu či postavenie žerú, lezú na nervy všetkým naokolo a aj sebe.

Pán Tau však realizuje svoju prácu s takým šarmom a nadhľadom, že sa mám čo učiť.

Dve skúsenosti, teda okrem častých telefonátov z jeho strany, mi otvorili ešte väčšie obzory jeho záberu.

Potreboval som súrne štyri dni dovolenky, ale bola mi vedením zrušená pre nedostatok vodičov.

Raz, po službe okolo polnoci, práve keď mal Pán Tau službu, sa na mňa pozrel a hovorí: „Čo ti je? Nejaký si smutný.“

„Áááale, zrušili mi dovolenku.“

V tej chvíli bolo badať, ako sa síce pozerá na mňa, ale v skutočnosti práve zapol spomínaný software a jeho oči kdesi za mnou začali čosi hľadať.

„Zajtra ti zavolám. Dobrú noc.“

„Dobrú.“

Na druhý deň ráno drnčí telefón a Pán Tau sype z rukáva: „Spravíme to takto – ty urobíš to a to a dovolenku máš vtedy, keď potrebuješ.“

„Čo???“

„Píš si, ...“

Jedného rušného dňa som zrazu zistil, že mám problém. A dosť veľký.

Keď sa prihlásim do systému, tak z komára bude somár.

Čo mám spraviť?

Skúsím.

Idem za Pánom Tau.

„Taký a taký mám problém, čo hovoríš?“

„Fíha, hmm... zajtra po nočnej, keď sa vyspím, ti zavolám.“

Druhý deň pred obedom mi Pán Tau ešte rozospato oznamuje, že zavolať tam a tam a musíme počkať desať dní.

Prešlo desať dní a ráno pred štvrtou, pred mojím nástupom do služby, mi nenápadne pošepne:

„Tak a tak sa to vyriešilo, sprav to a to.“

Nechce sa mi veriť. „Čo som dlžný?“

„Keď budem potrebovať a ty budeš môcť, tak urob službu, ktorú budem potrebovať. Tak ako doteraz.“

„**Potreboval by som obsadiť...**“ alebo „**potreboval by som vymeniť...**“. To sú jeho služby.

Nie nejaké neosobné služby, ktoré slúbil Dopravný podnik mestu, ale to sú jeho služby a on ich musí obsadiť.

Ako pristupujem k práci, ktorú mám robiť?

Je to skutočne moja práca?

Vďaka, Pán Tau – kúzelník a ombudsman. Vďaka, že Ťa máme. ■

TIP NA DARČEK

Čo tak urobiť tieto Vianoce niečo nezvyčajné,
ale pri tom šľachetné, krásne a zmysluplné?!

Darujte negramotným v Keni dar čítania a písania v ich materinskom jazyku,

... ABY MOHLI ČITAŤ BOŽIE SLOVO V JAZYKU,
KTORÉMU NAJLEPŠIE ROZUMEJÚ.

Zároveň podporíte preklad Biblie, ktorý na týchto miestach prebieha.

Darujte finančný príspevok, vystrihnite a vyplňte si priložený certifikát za Vás,
Vašu rodinu, či známych.

Svoj príspevok pošlite na IBAN: SK10 3100 0000 0044 4000 6607,
ako variabilný symbol nezabudnite uviesť 400
(prípadne VS konkrétneho projektu uvedeného na našom webe).

Viac o programe Partneri v nádeji nájdete na internete: www.wycliffe.sk

Wycliffe
SLOVAKIA

Darovací Certifikát

Wycliffe Slovakia ďakuje

za poskytnutý príspevok vo výške €

Podporili ste vyučovanie čítania a písania v materinskom jazyku v Keni.
Tým získavajú deti aj dospelí prístup k Božiemu slovu,
možnosť ďalšieho vzdelávania a nádej na lepší život.

*Písmo celému svetu
...prekladáme nádej...*

www.wycliffe.sk

[Signature]
Wycliffe

AKO SOM PRIŠLA DO KRÁĽOVSTVA

ANNA ČINČURÁKOVÁ TIPULOVÁ

4. kapitola

ZÁCHRANNÁ AKCIA

Obaja smelo vykročili k chalúpkke. Urobili však len zopár krokov a ocitli sa pred dreveným plotom, ktorý obopínal hustý trávnatý porast.

„Hm... predtým to tu nebolo,“ – povedala Hannah. Samuel na ňu pozrel, akoby sa chcel uistiť.

„Keď som tu vtedy večer bola, nebol tu žiadny plot,“ – zopakovala.

„Si si istá?“

Hannah prikývla.

„Ako sa dostaneme dnu?“ – zašepkala.

Samuel pokrčil plecami. Vyzeralo to celkom beznádejne a zdalo sa, že buď tu do rána zamrznú, alebo by sa mali vrátiť. Široko-daleko bola úplná tma. Vtom si Hannah spomenula na svoj plamienok.

„Nič nie je nemožné! Samuel, máme predsa svetlo – môžeme ten plot prehliadnuť! Určite sa nájde nejaká škáročka, cez ktorú sa dá prejsť.“

„Máš pravdu. Ty chod' z tejto strany, a ja idem z tej. Keď nájdeš vchod, zavolaš ma a ja zavolám teba, keď ho nájdem ja.“

„Dobre teda,“ – súhlasila Hannah, ktorá sa v tej tme trochu bála, no v tejto chvíli boli dôležitejšie veci ako jej strach. Zobrala svoj plamienok a niesla ho tesne pred sebou. Osvecovala ním každý kút plota a nezastavila sa, ani keď ju nejaký bodliak pichol do prsta alebo celkom pred jej nosom zašiekala zelená škaredá žaba, ktorá bola viac vyľakaná ako ona. Zdalo sa jej, že sú tu celú večnosť. Bola úplne unavená, no silu jej dodával plamienok. Bola ním úplne nadšená a zapálená pre vec. Samuel bol už tiež unavený, no jeho plamienok bol o niečo starší, takže nemal v sebe až toľko detinského nadšenia a radosti. Ako sa tak zohýnal a cítil bodavú bolesť v križoch, postupne strácal nádej, že to má zmysel. Čas plynul veľmi rýchlo a odhodlanie pod ťarchou zápasu s beznádejou upadalo. Už-úž chcel povedať Hannah, že ich snaha nemá zmysel, keď mu pred očami preletela svätajánska muška, vletela niekam do plota a stratila sa mu pred očami. Samuel sa zohol, aby sa pozrel, kadiaľ išla, a o chvíľku zavolať: „Hannah, mám to!“

O chvíľku boli na druhej strane.

„Vôbec sa mi to tu nepáči,“ – povedala Hannah.

„Máš pravdu, vyzerá to tu strašidelne.“

Vietor začal znova fúkať a listy sa priam sypali zo stromov. Hannah si pritiahla kabát bližšie k sebe. Samuel zaklopal na dvere. V okne vedľa dverí sa zjavila zhrbená postava, ktorá sa kolísavými krokmi približovala k dverám.

„Bojím sa!“ – zajachtala Hannah plačlivo. Keby to bolo také jednoduché, utiekla by, no keď si spomenula na to, ako sa sem dostali, ostala stáť na mieste. Cítila, že

stojí iba vďaka plamienku a povereniu, ktoré dostala od anjela iba pred niekoľkými minútami.

Dvere sa otvorili. Postava sa pomaly vyjasňovala. Čím viac vchádzala pod svetlo Samuelovho plamienka, tým menej sa deti báli. Keď jej svetlo osvietilo tvár, stará borská sa premenila na krásnu striebrovlasú starenku s dobráckym výrazom v tvári.

„Dobrý večer!“ – pozdravila Hannah celkom bezprostredne, presne tak, ako ju to naučila mamička. Zvlášť ne, že dnes na to nezabudla...

„Vítam vás, deťúrence! Poďte ďalej!“ – viedla ich cez maličkú verandu do kuchyne, kde na stole horela svieca a pri nej bola presne tá kniha, z ktorej si čítali doma. Bola otvorená.

„Ja som Samuel a toto je Hannah. A doma máme ešte Katarínu a Daniela,“ – rozbehol sa Samuel v reči. „Videl sme váš plamienok, teta.“

„Aha, aj ja mám plamienok,“ – chválila sa Hannah. „Len pred chvíľkou som ho dostala. Všetci sú nádherní! A som veľmi šťastná!“ – ukazovala na svoj plamienok a obracala ho z každej strany. „A poznáte Kráľa? Ja pôjdem na Jeho dvor.“

Stará pani bola mierne zaskočená toľkou otvorenosťou a vierou. Vôbec nevedela, čo povedať. Napriek tomu, že to boli iba malé deti, predsa sa jej zdalo, že nestojí na vlastnej pôde. Nedokázala vydať zo seba jediné slovo. Samuel hľadel na ten výjav a snažil sa rozumieť všetkému, čo sa deje. Pohľad mu padol na plamienok v okne, ktorý celé dni s Hannah sledovali. Pomaly sa k nemu približoval.

„Pomôž mi! Udusím sa!“ – plakal plamienok a celkom jasne natahoval ruky. Hannah ďalej viedla monológ so starou pani. A plamienok ďalej plakal. Samuel nevedel, čo má robiť. Plamienok svietil čoraz menej.

„Prečo to je? Čo sa deje?“ – rozmyšľal Samuel a hľadal súvislosti. Hannah celkom voľne poskakovala po izbe a stále štebotala o Kráľovi a o svojom plamienku. Kútiť kom oka pozoroval, ako to starú pani poburovalo. Keď Hannah vyslovila Kráľovo meno, stará žena sa dostala do neprírodzeného kľču, akoby ju bolelo brucho a veľmi sa rozčúlila. Plamienok v tej chvíli začal čadiť a dymiť a pomaly hasol. Samuel vypleštil oči. Veľmi chcel niečo urobiť, ale vôbec nevedel, čo. Bezmocne a vo vytržení hľadel na ten jav. Hannah medzitým priskočila k stolu a začala listovať v knihe.

„Môžete niečo prečítať aj nám?“ – povedala Hannah hravo. Žena zrazu nadobudla pocit dôležitosti a privolala. Ľudia urobia čokoľvek, len aby sa cítili dôležití, aby bolo uspokojené ich „ja“.

„Najprv musíme zapáliť sviečku,“ – povedala žena oveľa pokojnejšie.

„Ale veď je zapálená!“ – povedala Hannah pokojne. Žena ju chytrou zhasla a nanovo zapálila. Samuel sa pozrel spýtavo na Hannah a tá sa mimovoľne zachichotala.

„Tak, môžeme čítať...“

„Ešte zatiahnem závesy,“ – povedala žena a podišla k oknu, aby zatiahla závesy. Samuel stále pozoroval, čo sa v izbe deje.

„Prečo je to dôležité?“ – pýtala sa Hannah.

Žena nevedela odpovedať. Konala, akoby ani nebola duchom prítomná. Keď si konečne sadli, žena vzala knihu a postavila sa.

Samuel spozornel. Teraz mu to došlo.

„Prečo je to dôležité?“ – zopakoval otázku, ktorú položila Hannah. „Prečo musia byť zastreté okná a vy musíte pri čítaní stáť...?“ – kričal rozčúlene.

Žena sa znova dostala do podobného krčca. Hannah sa temer zľakla a uskočila.

„Preto plamienok kričí! Dusí sa pod jej spôsobmi a zvykmi. Nie je slobodná! Nemôže ísť na Kráľov dvor, keď nie je slobodná,“ – zašepkal Samuel.

„Čo budeme robiť?“ – dávala sa Hannah bezmocne na brata.

Samuel vyskočil a bežal k oknu. Roztiahol závesy a otvoril ho. Potom pribehol k stolu a zhasol sviecu. Žena pohoršene vyskočila. Hannah začala znova šteboť o Kráľovi a plamienku od neho.

„Čo to robíš?!“ – kričala žena a zakrývala si uši. „Mne je tak dobre, nechaj ma!“

Samuel pokročil k nej a chytil ju za ruku. Veľmi ju to prekvapilo. Potom ju priviedol k oknu a ukázal na malý čadiaci polozhasnutý plamienok.

„Nie ste slobodná! Váš plamienok zhasína a keď nedovolíte Kráľovi, aby ho oslobodil, určite zomrie,“ – povedal pokojne.

„Môj plamienok je v poriadku! Ako si to dovoľuješ! Pozri sa na mňa! Som stará žena a mám omnoho viac skúseností s plamienkom ako ty! Si iba malé dieťa!“

„Plamienok je Kráľov dar! Kráľov!“ – zopakoval Samuel jeho meno. Aj Hannah ho zopakovala. „Plamienok je iba prostriedok. Kráľ je dôležitý! Temer ste zabudli Jeho meno pri tom všetkom, čo robíte. Váš plamienok nie je slobodný, nemôže dýchať a rásť!“

Žena mlčala. Sadla si na lavicu k stolu a stále mlčala.

„Čo teraz urobíme?“ – šepkala Hannah. Bolo už neskoro a zdalo sa jej, že ich návšteva zatiaľ nič nevyriešila a najradšej by už išla domov. Samuel pozrel na plamienok, ktorý síce nehasol, ale ani nerástol.

„My sami jej viac nedokážeme pomôcť,“ – skonštatoval. „Poďme domov. Je čas ísť,“ – povedal pokojne.

Hannah čakala vysvetlenie, ale keď žena mlčala a Samuel nič viac neriešil a vyšiel z domu, nasledovala ho. Vonku temer svitalo. Naokolo vládla úplná tíš, iba tichý vánok šumel okolo chalúpy. Keď sa ocitli na malom dvorčeku plnom vysadených stromov, Hannah prekvapene vyskočila.

„Pozri sa, časť plota je prevalená – teraz môžeme pokojne prejsť!“

A vyšli. Prešli úzkym mostíkom a kráčali v tú nádhernú pokojnú noc k domovu. „Hm... škoda, že sme jej nevedeli pomôcť!“ – pokúšala sa Hannah o rozhovor. „Azda raz sama otvorí okná a roztiahne závesy! A nezažne sviečku a prestane robiť všetky tie veci, ktoré si myslí, že musí robiť.“

Samuel mlčal. Jeho mlčanie svedčilo o úplnom pokoji – že sa všetko deje tak ako má, že Hannah videla jeho

plamienok, že dostala ten svoj a tiež že pochopila všetkému, čo sa v chalúpke dialo.

„A potom, keď to urobí sama, azda to bude stačiť...“ – pokračovala Hannah. „A potom ...bude slobodná! A bude môcť ísť s nami.“

Samuel sa pri tomto jej sne, ktorí si živo predstavil, znova usmial. Práve došli k domčeku, potichu vkĺzli a vyšli po špičkách hore schodmi do svojej izby tak, aby ich nikto nevidel a nepočul. Hannah sa rýchlo prezliekla a šuchla pod teplú perinu. Samuel naposledy pozrel smerom k chalúpke. Mesiac osvetľoval kus zvaleného plota. Pri pohľade naň sa usmial a spokojne si ľahol. Bol si istý, že sa deje to, čo sa má, a že aj keď to nemohli s Hannah vidieť, začal sa diať zázrak.

5. kapitola

KATARÍNA A PRINC

Victor, ktorý pripadal Hannah a Samuelovi vtedy pri okne taký zvláštny a strašidelný, vôbec neutíchal, a listy vôbec neprestávali padať zo stromov. Všetko nasvedčovalo tomu, že je čas. Čas sa naplnil. Ľudia to vôbec nečakali. Pracovali v svojich záhradkách, stavali si domčeky a riadili ich, deti sa hrávali vonku s loptou a naháňali sa, akoby sa nič nedialo. Starčekovia a starienky sedávali na lavičkách od rána do večera a rozprávali sa. Nik nevedel, nik netušil. Všetci sa cítili v bezpečí. Jedného dňa sa to stalo!

Katarína práve vybehla na kopec za domom, aby pohľadala stratenú loptičku, ktorú jej kamsi zapatrošil brat, keď victor začal znova fúkať, ale omnoho prudšie. Videla, ako sa okolo nej všetko točí, ako ju listy obklopujú a víria sa okolo nej opretekou s vetrom, akoby ju chceli uväzniť. Keby verila na zlých škriatkov, prisahala by, že jedného práve videla padnúť z neba. Bol ako čierna machuľa v dialke, za ktorou ostával zlatý závoj... žiara... hm... nevedela to pomenovať. Mamička jej povedala, že prisahať sa nesmie, ale teraz to už ani nepotrebovala. Videla celkom jasne, pretože za tou žiarou padali ďalšie a ďalšie tmavé gule, ktoré keď dopadli na zem, dostali dračie tlamy a hnusné papule a desivo sa rozbehli presne tým smerom, kde bola. Ach, ale sa nafakala!

Bola len malým trojročným dievčatkom, ale vedela, že kráľovstvo je v nebezpečenstve! Rozbehla sa k domčeku, aby varovala rodičov a súrodencov...

Nebolo treba! Videla, ako draci leteli nad jej hlavou a nad hlavami ľudí, ktorí kričali a pištali od strachu, a potom vbehli do každého dvorčeka, kde žili ľudia a škodili rôznym spôsobom. Katarína bežala tak rýchlo, že ani necítila, ako sa jej malé nôžky dotýkajú zeme. Veľmi sa bála a na celom tele sa triasla. Bola to hrôza! Jeden z drakov sa sklonil nižšie k zemi a svojimi pazúrami namieril na jej malé ramienka, ktoré sa teraz pravidelne pohybovali dole a hore v rytme bežiacich nôh. V pravú chvíľu zahla za roh domu a vbehla dolu schodíkmi do pivnice. Čupla si a rukami si zakryla tvár, aby nevidela, čo sa deje, ale tiež aby ju nik nevidel presne tak, ako to malé deti zvyknú robiť, keď sa chcú schovať. Najradšej by kričala a veľmi plakala, ale vedela, že nemôže. V tejto chvíli by jej to vôbec nepomohlo. Hlavou jej bežali strašidelné myšlienky; myslela na mamičku

Hannah

Samuel Ľuboš

ku a otecka, bála sa, čo sa s nimi stalo. Rozmýšľala, čo sa to deje. Nikdy nevidela také zlé tvory! Prečo? Ako je to možné? Och, a čo má teraz robiť?

„Katarínka!“ – začula za sebou a aj keď to znelo veľmi nežne a priateľsky, bála sa otočiť. Po schodoch do pivnice sa blížili kroky toho netvora a ona sa nedokázala ani pohnúť... Dúfala, že si to rozmyslí a vráti sa, alebo že sa niečo stane. Znova počula, ako niekto vyslovil jej meno a vzápätí cítila hebký dotyk niekoho, kto ju vzal do náručia a bežal s ňou preč – hlbšie do pivnice. Nohy sa mu ľahko odlepili od zeme, ale len toľko, aby hlavou nebuchli o pivničné klenby. Katarínka vnímala, ako sa vznášajú a bolo to krásne! Biele žiarivé krídla viali okolo nej a cítila tlkot jeho srdca, ktoré hovorilo, že sa nemusí ničoho báť. Netvor im bol v päťach a ona presne vedela, ktorý je ten dobrý!

Zrazu pred nimi stála stena. Pivnica sa končila a anjel nejaviel žiadnu známku toho, žeby chcel pred ňou zastáť. Mieril rovno dopredu a zdalo sa jej, že ešte o čosi rýchlejšie.

„Áááááááááá!“ – začala vrieskať, pretože bola presvedčená, že narazia do steny. Privrela oči a zaťala zuby. Keď ich otvorila, boli na druhej strane a pokračovali ďalšími pivničnými chodbami. A znova múr a áááááááááááááá! Zopakovalo sa to niekoľkokrát, až si úplne zvykla na to, že je nesená anjelom kamsi do neznáma a dejú sa nemožné veci. Že prerážajú storočné múry a robia si cestu tam, kde doteraz nebola, že spolu majú neobmedzené možnosti. Zvykla si aj na to príjemné náručie, v ktorom bola nesená, spokojne sa uvelebila v jeho náručí a nechala sa pokojne unášať. Akoby mala zvláštnu nepochopiteľnú istotu, že sa jej nemôže nič stať. Vyleteli z podzemia a ona znova videla všetky tie zlé veci: chaoticky pobežujúcich ľudí, ktorí hľadali úkryt a drakov letiacich oproti nim a útočiacich na ničnetušiacich obyvateľov mesta. Videla tých, ktorých nik nevaroval, ako ďalej spokojne robili svoju prácu bez toho, aby hľadali nejaký úkryt alebo záchranu. Bolo jej smutno, keď to videla. Prečo ich nik nevaroval? Čo sa to deje? Čia je to vina?

Potom videla, že sú už mimo mestečka. Anjel namieril na vrch kopca. V diaľke videla drobné bytosti podobné tomu, ktorý ju niesol. Videla veľký rozostavený stan s bielou vejúcou zástavou a menšie stany okolo neho. Vedľa nich, na tom vrchu, stála armáda anjelov, pripravená do boja. Anjel ju zložil na zem a jemne sa uklonil. Jej únosca stál konečne pred ňou a ona si ho mohla dôkladne prezrieť. Vyzeral ako z rozprávky a Katarína ho sledovala so zatajeným dychom.

„Katarína, predstavujem ti armádu nášho Kráľa. Posla ma, aby som ňu zachránil a dal ti dar, ktorý potrebuješ ty aj všetci ľudia v kráľovstve. Kráľ ňu veľmi potrebuje! To, čo si videla, bol útok zlého draka, ktorý chce ovládnuť kráľovstvo. Chce ubližovať ľuďom a zničiť ich.“

Katarínka dychtivo počúvala a snažila sa rozumieť. Všetko jej bolo jasné až do bodu, keď anjel povedal, že ju Kráľ potrebuje. Tomu nerozumela. Potom anjel prikázal: „Odvedte ju do kráľovského stanu! Je nebezpečné, aby tu ostávala.“ Kým sa stihla začudovať, už ju viedli do toho veľkého stanu uprostred s bielou zástavou. Vo vnútri bol stan omnoho väčší a krajší, ako sa zdal vonku. Zdalo sa jej, že ním prechádza hodnú chvíľu, až sa ocitla pred vyzdobeným stolcom, ktorý niesol kráľovský symbol. Katarínka si obzerala stan. Cítila sa tu veľmi dobre. Bol plný horiacich sviec a všade dookola boli na zemi rozložené podušky a deky, aby si hocikto mohol sadnúť alebo ľahnúť a odpočinúť. V strede stanu stál podstavec, na ktorom ležala otvorená kniha. Po stenách viseli rôzne druhy nádherných látok, ktoré dodávali tomuto miestu záhadnú príjemnú atmosféru. Na takomto rozžiarenom príjemnom mieste nikdy nebola. Vnímala, ako zvláštny pokoj obklopoval celú jej maličkú bytosť a príjemne ju hrial. Za sebou začula kroky. Vošiel Človek, odetý rovnako do bieleho rúcha ako anjeli. Ráznym krokom prešiel celým stanom a sadol si na kráľovský stolec.

Keď ho zrazu mala pred sebou, mimovoľne sa jej podlomili koléná a pokľakla pred Ním. ■

NA PRELOME

MIROSLAV KOCÚR

Neočakávané udalosti do tohto spektra nepatria. Je to mimo očakávaní, aby sme počítali s katastrofami, ktoré sú nepredvídateľné a nemožno ich predpovedať. Nie sú z oblasti seizmicky či inak prírodne predvídateľných rizikových oblastí. Život v očakávaní katastrofy by nebol plnohodnotným životom. Hoci – asi by sme boli prekvapení, koľko ľudí na svete žije v situácii, kedy sú vystavení nielen nepredvídateľným prírodným katastrofám, ale aj úplne predvídateľnej nepohode. Kvôli ďalšiemu neúrodnému roku, kvôli pokračujúcim mocenským hrám diktátorov a ozbrojených povstalcov, kvôli nekontrolovaným finančným tokom v šedej ekonomike, kvôli organizovanému násiliu zo strany štátnej moci či pololegálnych alebo ilegálnych zoskupení s mocenskými ambíciami. Títo ľudia žijú v neistote, lebo rátať s tým, s čím my v našej komfortnej zóne počítať nemusíme. Prečo je to tak?

Jednoducho sme si nastavili naše očakávania tak, že svoju situáciu považujeme za štandardný stav. Zvykli sme si na to, čo máme a ako žijeme. Nepočítame s tým, že náš život je rovnako krehký ako život tých, ktorí sa nám zdajú tak nedosiahnuteľne, no zároveň aj bezpečne ďaleko. Od chudoby a násilia v odľahlých končinách Ázie a Afriky nás delia bezpečne lesklé stránky časopisov, novín či bezpečný povrch obrazovky alebo displeja, ktorý je taký kvalitný, že sa nemusíme báť ani toho, že by sa dlhým pozeraním a čítaním jeho znakov poškodil náš zrak. Sme v bezpečí.

Bezpečie je však relatívnym stavom a príbeh palestínskeho utečenca z roku 2015 sa veľmi podobá príbehu palestínskeho utečenca z roku 6 pred našim letopočtom. Vlastne je to trochu

Očakávania a ich napĺňanie sa najviac spájajú so začiatkami nových etáp, období alebo podujatí. Niektoré očakávania sa dajú nastaviť a naplánovať, pretože sú predvídateľné a vieme, čo nás približne čaká. Zvyčajne si vystačíme s krátkym bilancovaním a otvorením novej kapitoly, ktorá má predvídateľný priebeh. Školáci približne vedia, čo ich čaká v novom školskom roku. Rodiny, ktoré sú usporiadané, vnímajú výzvy, ktoré súvisia s novým rokom či novými situáciami, ktoré si naplánovali, a preto vedia nastaviť ich priebeh.

zamotané, lebo tento palestínsky utečenec a jeho životný príbeh sa stal prelomovým príbehom, no až pri retrospektívnom pohľade. Až spätne sa totiž ukázalo, že jeho život, smrť aj to, čo potom začalo, je mimoriadnym príspevkom k civilizáčnemu vývoju. Nedalo sa presne stanoviť, kedy sa narodil. Preto sa odborníci prikláňajú k názoru, že palestínsky rodák, ktorého poznáme pod menom Ježiš Nazaretský, sa narodil okolo roku 6 pred oficiálne stanoveným rokom nula – začiatkom nášho letopočtu. Teda – jeho letopočtu. Betlehem je dnes za múrom. Patrí do právomoci Palestíny, ktorej tento rok Valné zhromaždenie OSN dovolilo vyvesiť vlastnú zástavu ako nečlenskému pozorovateľskému štátu medzi 193-mi zástavami členských krajín sveta.

To, že v živote ide aj o iné veci, ako len o momentálnu moc nad takým bezvýznamným územím, ako je Palestína, nechcel Herodes pochopiť. Preto kolektívne zasiahol a po konzultácii s mudrcmi z Východu sa rozhodol podľa biblického rozprávania eliminovať potenciálneho konkurenta z Dávidovho rodu. Betlehemský príbeh je príbehom provizórneho narodenia, reálneho úteku a utečenecského strádania kdesi na dnešnom predmestí Káhiry, kde kresťanská tradícia situovala exilový pobyt Jozefa, Márie a ich Dieťaťa. Kým sme toto dieťa umiestnili v trendovej umeleckej výbave do našich chrámov a každoročne si pripomínáme jeho narodenie, trochu to trvalo. Ale bolo to takto. A zdá sa mi, že aj dnes to takto ostáva. No mierne sa to posúva tým smerom, že máme tendenciu byť tichými sympatizantmi Herodesa. Sme teda asi na prelome. No určite je možné, že som to trochu zjednodušil, a aj to, že sa trochu mylím. Ale naozaj len trochu. ■

Na úteku zo svojich domovov sú desaťtisíce ľudí. Nesmerujú do Európy, ale zostávajú vo svojej krajine v utečeneckých a záchytných táboroch bez dostatku jedla, prikryvok, liekov a materiálneho vybavenia.

Zapojte sa do verejnej zbierky a spoločne im pomôžme prežiť zimu.

100%
vašich príspevkov
posielame na pomoc
utečencom

IBAN SK50 1100 0000 0026 2747 5658
variabilný symbol 996

www.integra.sk

integra
foundation
nadácia

SENIOR GARDEN

Ďakujeme

za pomoc, ktorou ste nás doteraz podporili.
V súčasnosti máme možnosť zúčastniť sa
jedného systému podpory pre neziskové
organizácie a občianske združenia.

DOBROMAT

je nástroj, ktorý umožňuje ľuďom popri nakupovaní v internetových obchodoch finančne podporovať občianske združenia, neziskové organizácie a nadácie.
Dobromat sprostredkovať nákupy v internetových obchodoch, za čo získava províziu. Polovicu provízií dobromat venuje registrovaným združeniam.

Celý proces funguje nasledovne:

- Ktokoľvek, kto plánuje nákup na internete a zároveň by chcel podporiť niektoré združenie, navštívi pred nákupom stránku dobromat.sk
- Na stránke si vyberie obchod, v ktorom chce nakúpiť a združenie, ktoré chce podporiť
- Stránka ho presmeruje do vybraného internetového obchodu, kde nakúpi
- Za sprostredkovanie tohto nákupu vyplatí obchod dobromatu províziu
- Následne jej polovicu dobromat pošle na účet združenia, ktoré návštevník pred nákupom zvolil

Dôležité je vedieť, že cena za nákup je rovnaká, či sa do internetového obchodu dostal nakupujúci
cez dobromat alebo priamo. To, že pôjde cez dobromat, ho
nestojí ani cent navyše.

www.dobromat.sk/

www.dobromat.sk/caste-otazky/zoznam

www.dobromat.sk/info/stranka/zakladne-informacie-pre-zdruzenia